Lesja kommune

Saksutredning

Arkivreferanse: 2026/593-21

Saksbehandler: **Øyvind Engen**

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
2026/7	23.11.2026	Ungdomsrådet
2026/5	23.11.2026	Felles råd for eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse
2026/8	24.11.2026	Livsløpsutvalget
2026/18	24.11.2026	Forvaltningsutvalget
2026/34	25.11.2026	Formannskapet
		Kommunestyret

Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030

Kommunedirektørens kommentarer:

Innledning
Lesja kommune står ved et viktig veiskille. Gjennom vedtaket av økonomiplanen i juni har kommunestyret pekt ut en retning som handler om mer enn økonomisk balanse. Det handler om hvordan vi som lokalsamfunn skal sikre gode tjenester, attraktive lokalsamfunn og framtidig verdiskaping i en tid preget av demografiske endringer, økende kompetansekrav og skjerpet konkurranse om arbeidskraft.

Vi blir færre innbyggere, vi får flere eldre, og vi vet at tilgangen på kvalifisert arbeidskraft vil bli en av de største utfordringene i årene som kommer. Dette er ikke særskilt for Lesja, men utfordringsbildet treffer distriktskommuner tidligere og sterkere enn mange andre steder. Samtidig har vi betydelige muligheter. Vi har sterke lokalsamfunn, naturressurser, kraftinntekter, attraktive bo- og oppvekstmiljøer og en evne til å finne praktiske løsninger når rammebetingelsene endrer seg.

Kommunedirektøren mener at framtidens kommune ikke kan løse nye utfordringer ved å organisere seg slik vi gjorde i går. Dersom vi skal opprettholde og utvikle tjenestetilbudet, må vi tenke nytt om hvordan vi bruker ressursene våre, hvordan vi organiserer tjenestene og hvordan vi samarbeider med andre.

Helse og omsorg for framtiden
Under behandlingen av økonomiplanen i juni ble det vedtatt å be administrasjonen å se på organisering og struktur innen helse og omsorgssektoren. Resultatet kan bli at vi må samle flere tjenester geografisk og organisatorisk. En større grad av samlokalisering kan gi bedre utnyttelse av personellressursene, redusere sårbarhet, styrke fagmiljøene og bidra til økt kvalitet for brukerne. Kompetanse vil være den knappeste ressursen framover, og kommunen må organisere tjenestene slik at denne ressursen brukes best mulig.
Utbygging av omsorgsboliger i sentrumsnære områder må vurderes som en sentral del av denne strategien. Slike boliger kan bidra til at flere kan bo trygt og selvstendig lenger, samtidig som tjenestene kan leveres mer effektivt gjennom kortere avstander og bedre samhandling mellom ulike faggrupper.

Ved framtidige investeringer må kommunen samtidig ha fokus på hvordan disse investeringene kan gjennomføres. Kommunedirektøren vil vurdere løsninger som kombinerer statlige tilskuddsordninger, samarbeid med private og ideelle aktører, samt en strategisk bruk av kommunens egne investeringsmidler og kraftinntekter. Målet er å sikre nødvendig utvikling uten at gjeldsbelastningen øker til et nivå som reduserer framtidig handlingsrom.

En framtidsrettet grunnskole
Lesja kommune har de siste årene vært gjennom store endringer i skolesektoren. Etter nedleggelsen av Lesjaskog skole, står kommunen nå med ansvaret for én samlet 1-10 skole på Lesja.

Fremskrevet i tid vil fortsatt elevtallet gå ned i Lesja. Det er vedtak på å samle alle elevene på en skole, ved at elevene på Blåsenborg skal samles på det som kalles «storskolen». Lesja skole er i dag skole for 5. til 10. trinn. En samlet skole gir grunnlag for sterkere fagmiljøer, bedre ressursutnyttelse og mer fleksibel bruk av kompetanse. Kommunedirektøren ønsker at Lesja skal utvikle en moderne skole som kombinerer kvalitet, teknologi, praktisk læring og tett samarbeid med lokalt næringsliv og kulturliv. Dette vil kreve investeringer, men også å gi elevene det best mulige faglige utgangspunkt til videre utdannelse.

Etter kommunedirektørens syn er det riktig i den situasjonen som har blitt etter at Lesja kommune nå har ansvaret for en offentlig skole å gjøre den så robust som mulig ved å møte fremtidens utfordringer på en offensiv måte. Det vil kreve ressurser og evne til omstilling ved at vi tilrettelegger for et best mulig læringsmiljø i lys av fremtidens krav til skoledrift.

Prioritering av ressursene
En sentral del av budsjettarbeidet vil være å gjennomgå tjenesteområder der kostnadsnivået er høyere enn i sammenlignbare kommuner. Hensikten er ikke å redusere kvaliteten på tjenestene, men å kartlegge om ressursene brukes på den mest effektive måten.

Det må stilles spørsmål ved om dagens struktur er framtidsrettet, om vi har riktig organisering, og om samarbeid med andre kommuner kan gi sterkere fagmiljøer og lavere kostnader. Kommunen må være villig til å utfordre etablerte løsninger dersom det gir bedre tjenester og mer bærekraftig ressursbruk.

Bosetting, næringsutvikling
Kommunens framtid avgjøres ikke bare av kvaliteten på tjenestene. Den avgjøres også av om unge ønsker å etablere seg i Lesja, om næringslivet finner grunnlag for utvikling, og om kommunen lykkes med å tilby attraktive boliger og gode oppvekstsvilkår.

Lesja har en unik styrke gjennom sine naturressurser og kraftinntekter. Disse midlene må brukes strategisk til investeringer som gir varig samfunnsnytte. Kraftinntektene bør ikke primært brukes til å finansiere løpende drift, men bidra til utvikling av boligområder, infrastruktur, næringsutvikling og framtidsrettede investeringer som styrker kommunens attraktivitet og verdiskapingsevne.

Beredskap
Kommunestyret la i økonomiplan 2027–2030 til grunn en helhetlig gjennomgang av beredskapsorganiseringen og planverket. Ved behandlingen av helseberedskapsplanen ble det også bedt om at roller, ansvar og myndighet gjennomgås og tilpasses Statsforvalterens anbefalinger.

En ekstern leverandør gjennomfører en uavhengig evaluering, som etter planen skal foreligge i november–desember 2026. Kommunedirektøren vil prioritere oppfølgingen av

evalueringen i 2027. Arbeidet skal bidra til tydelige roller, avklart ansvar og myndighet og god sammenheng mellom overordnet og sektorvise beredskapsplaner. Behov for endringer i organisering, kompetanse, øvelser og ressursbruk skal vurderes på bakgrunn av evalueringen. Eventuelle tiltak med økonomiske konsekvenser må konkretiseres og legges fram til politisk behandling. Målet er en robust og samordnet beredskap som setter kommunen i stand til å håndtere uønskede hendelser og opprettholde nødvendige tjenester.

Avslutning
Kommunedirektøren legger med dette til grunn at framtidens Lesja må bygges på vilje til omstilling, samarbeid og nytenkning. Målet er ikke først og fremst å gjøre kommunen billigere å drive, men å sikre at kommende generasjoner fortsatt kan bo, arbeide og leve gode liv i Lesja.

For å lykkes må vi tørre å stille de krevende spørsmålene om organisering, struktur og prioriteringer. Samtidig må vi bygge videre på det som alltid har vært Lesjas styrke: evnen til å ta ansvar for egen framtid og finne løsninger som er tilpasset lokale behov. Slik kan vi sikre en økonomisk bærekraftig kommune som fortsatt er et attraktivt sted å bo, arbeide og skape verdier for fremtiden.

Bakgrunn

Kommunestyret skal hvert år vedta årsbudsjett for det kommende året og en økonomiplan for de neste fire årene. Kravene følger av kommuneloven § 14-4. Budsjettet og økonomiplanen skal vise kommunestyrets prioriteringer, bevilgninger og mål. Dokumentene skal også vise utviklingen i kommunens økonomi, gjeld og andre langsiktige forpliktelser. Planene skal være realistiske, fullstendige, oversiktlige og satt opp i balanse.

Denne saken omfatter årsbudsjettet for 2027 og en oppdatert økonomiplan for 2027–2030. Budsjettet konkretiserer og følger opp de politiske prioriteringene og hovedgrepene som kommunestyret behandlet i juni 2026. Årsbudsjettet fordeler kommunens inntekter og utgifter i 2027 og er bindende for kommunens virksomhet. Økonomiplanen viser den økonomiske retningen, prioriteringene og investeringene for hele fireårsperioden.

Budsjettet og økonomiplanen følger opp visjonen strategiene i kommuneplanens samfunnsdel. Samfunnsdelen beskriver hvilken utvikling kommunen ønsker fram mot 2035, mens budsjettet og økonomiplanen viser hvilke tiltak og prioriteringer kommunen har økonomisk mulighet til å gjennomføre i perioden.
De overordnede målene er å sikre god livskvalitet gjennom hele livsløpet, bidra til økt bolyst og aktivitet i hele kommunen, utvikle et bærekraftig og framtidsrettet tjenestetilbud og legge til rette for næringsutvikling og arbeidsplasser. Disse målene ligger fortsatt til grunn for prioriteringene i budsjettet.
I arbeidet med økonomiplanen for 2027–2030 ble følgende strategier fra kommuneplanens samfunnsdel prioritert:

- 2.1: Legge til rette for en aldrende befolkning, med vekt på forebygging og muligheten til å bo hjemme lengst mulig.
- 4.2: Satse på markedsføring og informasjon.
- 17.1: Tilpasse tjenestene til den demografiske utviklingen.
- 7.1: Ha gode tjenester som støtter lokalt næringsliv og møter nye utfordringer og muligheter aktivt.
- 5.1: Synliggjøre kulturlivet, med vekt på identitet som grunnlag for bolyst og tilflytting.

De prioriterte strategiene gir retning for kommunens ressursbruk i budsjett- og økonomiplanperioden. Strategiene skal være synlige i prioriteringen av driftstiltak,

investeringer og utviklingsarbeid. Tiltakene som foreslås i saken, må derfor vurderes ut fra hvordan tiltakene følger opp strategiene, hvilke resultater kommunen forventer, og hvilke økonomiske konsekvenser tiltakene får.

Lesja kommune står foran endringer som påvirker både inntektene, behovet for tjenester og tilgangen på arbeidskraft. Befolkningsframskrivingene viser færre barn og unge, færre innbyggere i yrkesaktiv alder og flere eldre. Dette innebærer at kommunen må tilpasse kapasitet, bemanning, bygg og organisering til endrede behov. Ressursene må i større grad flyttes til de tjenesteområdene der behovet øker.

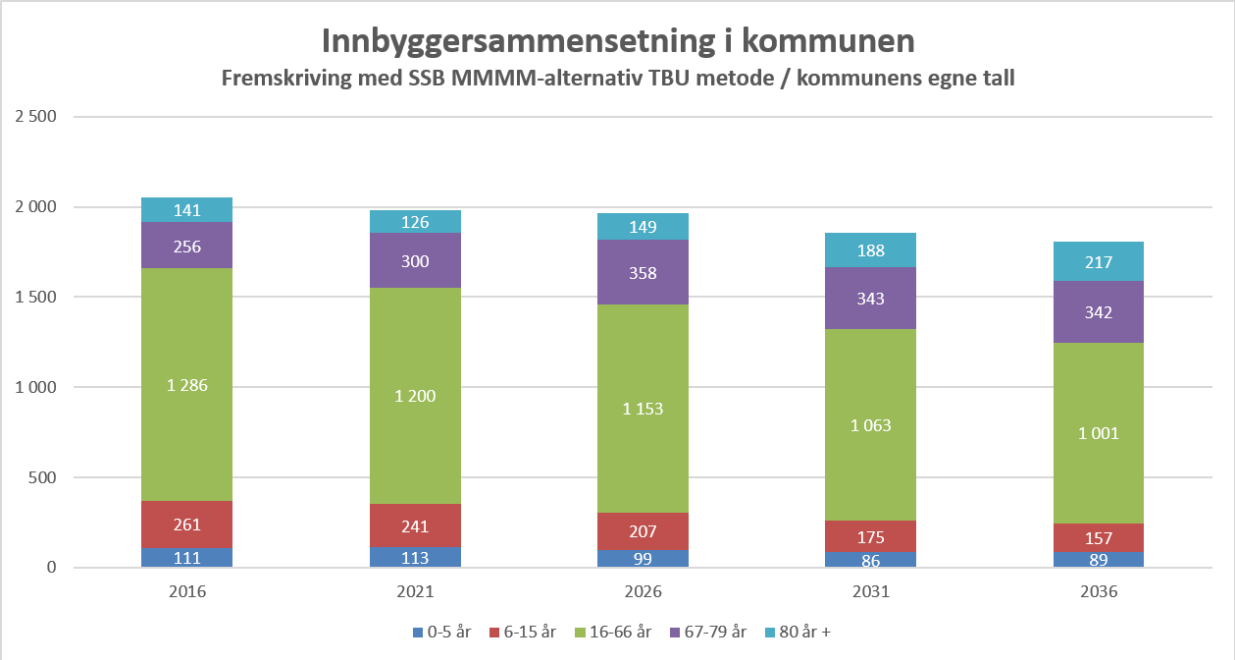

Samtidig er kommunens økonomiske handlingsrom under press. Pris- og lønnsvekst, pensjonskostnader, renter, avdrag og nye investeringer påvirker driftsbudsjettet. Investeringer som finansieres med lån, gir økte rente- og avdragsutgifter i senere år. Hver investering må derfor vurderes ut fra behov, lovkrav, finansiering, konsekvenser for driften og kommunens samlede gjeldsbelastning.

Kommunen må arbeide langs to spor samtidig
Utfordringsbildet og de økonomiske forutsetningene gjør at kommunen må arbeide langs to spor samtidig.

Det første sporet er å tilpasse kommunen til utviklingen vi allerede ser. Befolkningsframskrivingene viser færre barn og unge, færre innbyggere i yrkesaktiv alder og flere eldre. Dette påvirker både kommunens inntekter, behovet for tjenester og tilgangen på arbeidskraft. Kommunen må derfor tilpasse tjenestekapasitet, bemanning, kompetanse, bygg og organisering til endrede behov. Ressursene må i større grad flyttes dit behovene øker, samtidig som kommunen må finne nye arbeidsmåter som gjør det mulig å opprettholde gode og trygge tjenester med færre tilgjengelige ressurser.

Det andre sporet er å påvirke utviklingen. Kommunen kan ikke møte utfordringene bare ved å redusere eller tilpasse tjenestene. Lesja må samtidig arbeide aktivt for bolyst og tilflytting, et attraktivt lokalsamfunn, næringsutvikling og arbeidsplasser. Markedsføring og informasjon,

kultur og identitet, boligtilrettelegging og gode tjenester for innbyggere og næringsliv er derfor også en del av den langsiktige økonomiske strategien. De prioriterte strategiene i kommuneplanens samfunnsdel understøtter denne retningen.

De to sporene må ses i sammenheng. Kommunen må tilpasse kostnadene og tjenestene til de inntektene og behovene vi faktisk har, samtidig som den investerer i tiltak som kan bidra til aktivitet, attraktivitet og utvikling. Dersom kommunen bare arbeider med kostnadsreduksjon, kan det svekke grunnlaget for framtidig utvikling. Dersom kommunen bare satser på utvikling uten å tilpasse driften, øker risikoen for økonomisk ubalanse. Budsjettet og økonomiplanen må derfor balansere omstilling og utvikling.

Denne balansen stiller større krav til prioritering. Nye tiltak og investeringer bør vurderes både ut fra hvilken effekt de har for kommunens økonomi og tjenester, og om de bidrar til å nå de langsiktige målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunikasjon, beredskap og langsiktig forvaltning av kraftinntektene videreføres som tverrgående utviklingsområder fra økonomiplanen i juni. Kommunen skal styrke synlighet og omdømme, gjennomgå organisering og planverk for beredskap og utrede modeller som gir en mer langsiktig og forutsigbar bruk av kraftinntektene.

Finansielle måltall
Kommunestyret vedtok i økonomiplanen for 2027–2030 finansielle måltall som skal bidra til langsiktig økonomisk balanse og gjøre kommunen bedre rustet til å håndtere uforutsette hendelser. Måltallene gjelder korrigert netto driftsresultat, korrigert disposisjonsfond, rente- og avdragsbelastning og netto lånegjeld.

De vedtatte måltallene er:

- **Korrigert netto driftsresultat skal over tid utgjøre minst 2 prosent av brutto driftsinntekter.**
- **Korrigert disposisjonsfond skal utgjøre minst 10 prosent av brutto driftsinntekter.**
- **Rente- og avdragsbelastningen skal som hovedregel ikke overstige 6 prosent av kommunens inntekter.**
- **Netto lånegjeld skal som hovedregel ikke overstige 110 prosent av brutto driftsinntekter.**

Måltallene er langsiktige styringsmål. Dersom budsjettet eller økonomiplanen avviker fra et måltall, skal saken forklare årsaken, risikoen og hvilke tiltak som skal bringe økonomien tilbake til ønsket nivå. Vedtatte investeringer og utviklingen i lånegjelden gjør det særlig viktig å følge rente- og avdragsbelastningen og gjeldsnivået tett gjennom økonomiplanperioden.

Arbeidet med budsjettet for 2027 og økonomiplanen for 2027–2030 er en direkte videreføring av vedtaket og omstillingsarbeidet fra juni. Det omfatter tilpasning av tjenestene til den demografiske utviklingen, bærekraftig organisering av oppvekst- og helsetjenestene, bedre bruk av kommunale bygg, digitalisering, velferdsteknologi, kompetanseutvikling og interkommunalt samarbeid.

Målet er å sikre gode og trygge tjenester innenfor kommunens økonomiske rammer, samtidig som kommunen beholder tilstrekkelig handlingsrom til nødvendig utvikling og investering. Budsjettet og økonomiplanen skal derfor tydeliggjøre:

- hvilke tjenester og tiltak som prioriteres
- hvilke endringer som er nødvendige
- hvilke konsekvenser forslagene får for innbyggere og ansatte
- når tiltakene skal gjennomføres og gi økonomisk effekt
- hvordan investeringene skal finansieres
- hvilken økonomisk risiko kommunen kan bære

Saken gir kommunestyret et samlet grunnlag for å prioritere mellom drift, utvikling og investeringer i 2027 og gjennom økonomiplanperioden 2027–2030.

Vurdering

Økonomiplan 2027 - 2030.

Økonomiplanen er utarbeidet med oppdaterte forutsetninger for budsjettåret 2027 og planperioden. Der anslagene avviker fra saken som ble behandlet i juni, skyldes dette nyere informasjon om blant annet befolkning, lønns- og prisvekst, pensjon, renter, frie inntekter, kraftinntekter og utbytte. Endringene er oppdateringer av beregningsgrunnlaget og endrer ikke hovedretningen i den vedtatte økonomiplanen.

Befolkning
Befolkningsnedgangen fortsetter. Reduksjonen kan variere og enkelte år har vi vekst. Snittet de siste 20 år er en reduksjon på 13 personer årlig. I planen er det benytte SSB sine framskrivninger med befolkningsnedgang på ca 19 personer/år.

Lønns- og prisvekst
Økonomiplanen opererer med faste 2027-kroner i hele 4-års perioden. For lønn er prognose fra statsbudsjettet lagt til grunn med 4 % og for utgiftspostene forventes det en prisvekst på 2,9 %. Dette gir en deflator på 3,6 %

Pensjonskostnader
I 2027 videreføres satsen for pensjon (arbeidsgivers andel) med satsen på 19 %. Prognosene er usikre, endelig kostnad avhenger både av lønns- og pensjonsoppgjør og selskapets avkastning i finansmarkedet. KLP sitt anslag på premieavvik i planperioden varierer. I 2027 er netto premieavviket estimert til en kostnad på 0,5 million. I resten av økonomiplanperioden varierer den mellom 3 og -1,4 millioner pr år. Lønnsvekst og lavere avkastning av pensjonsmidler tilsier økte pensjonskostnader for kommunesektoren framover.

Renteutvikling
Renteutvikling er lagt til markedets renteprognose i planperioden, rentene har snudd siden desember. Det forventes at renten vil stige litt tom. 2027 før en forsiktig reduksjon. Fra 2027 tom 2030 priser markedet inn en rentebane fra 5,6 % til 4,7 %.

Endring i frie inntekter og estimert kostnadsvekst:

	2026 revidert	2027	2028	2029	2030
Befolkning	1 966	1 936	1 910	1 888	1 870
Lønn & prisvekst	4,1 %	3,6 %	3,6 %	3,6 %	3,6 %
Pensjon	19,0 %	19,0 %	19,0 %	19,0 %	19,0 %
Netto driftsresultat	1,75 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
Frie inntekter					
Skatt inkl naturresursskatt	70 691 000	71 716 000	70 763 000	69 957 000	69 297 000
Rammetilskudd	126 560 000	119 435 603	119 707 603	118 537 603	118 405 603
Eiendomsskatt	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Utbytte Eidefoss/Eidsiva	6 000 000	8 000 000	9 000 000	10 000 000	12 000 000
Kraftsalg	17 500 000	20 527 000	20 344 000	21 564 640	22 785 280
Sum frie inntekter	**240 751 000**	**239 678 603**	**239 814 603**	**240 059 243**	**242 487 883**
Netto driftsresultat budsjett	5 600 000	6 800 000	6 800 000	6 800 000	6 800 000
Lønn og utgiftsvekst	-11 000 000	-12 500 000	-12 500 000	-12 500 000	-12 500 000
Årlig endring i lånekostnad uten VA	-489 000	-1 305 783	-1 529 357	-378 686	-915 343
Reduserte kostnader skole		10 237 000	10 237 000	10 237 000	10 237 000
Innsparing mot målet om netto driftsresultat	0	-4 641 180	-3 656 357	-2 397 046	-749 703

Tabellen over viser hvordan den årlige endringen i frie inntekter og estimert kostnadsvekst vil påvirke drifta. Tabellen er benytta over flere år i økonomiplanarbeidet. I modellen er det kun tatt med endringer på gjeld og renter utenom VA (selvkost). Endringer innenfor VA forutsettes finansiert via gebyrinntektene, men det er en risiko for at Lesja kommune må forskuttere kostnader pga tidsforskyvning innenfor selvkostregnskapet.

For 2027 viser modellen at selv om det forventes økte inntekter fra kraft og utbytte er ikke dette ikke nok til å demme opp for forventa kostnadsvekst og økte finanskostnader.

Økonomiplan 2027-2030:

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030
Driftsinntekter						
1 Rammetilskudd	119 794	125 041	119 435	119 707	118 537	118 405
2 Inntekts- og formuesskatt	70 691	71 529	71 716	70 763	69 957	69 297
3 Eiendomsskatt	14 972	21 590	21 590	21 590	21 590	21 590
4 Andre skatteinntekter	8 980	7 700	8 900	8 900	8 900	8 900
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	383	200	300	300	300	300
6 Overføringer og tilskudd fra andre	58 859	41 438	42 600	42 600	42 600	42 600
7 Brukerbetalinger	7 028	7 279	6 728	6 728	6 728	6 728
8 Salgs- og leieinntekter	57 351	62 623	67 959	67 959	67 959	67 959
9 Sum driftsinntekter	**338 059**	**337 400**	**339 228**	**338 547**	**336 571**	**335 779**
Driftsutgifter						
10 Lønnsutgifter	172 909	170 245	165 300	165 300	165 300	165 300
11 Sosiale utgifter	30 591	38 553	38 613	36 849	41 327	39 123
12 Kjøp av varer og tjenester	79 542	77 607	77 711	77 711	77 711	77 711
13 Overføringer og tilskudd til andre	25 449	27 826	28 160	28 160	28 160	28 160
14 Avskrivninger	19 714	22 300	23 300	25 300	27 300	28 300
15 Sum driftsutgifter	**328 204**	**336 531**	**333 084**	**333 320**	**339 798**	**338 594**
16 Brutto driftsresultat	**9 855**	**869**	**6 144**	**5 227**	**-3 227**	**-2 815**

I økonomiplanen forutsetter man 2027 nivå på inntekter og kostnader i hele planperioden. Dvs man innarbeider ikke forventa lønns- og prisvekst siden man forutsetter at dette kompenseres med økte overføringer fra staten. Dette er en forutsetning som ikke har stemt de seneste årene.

Rammetilskudd og skatteinntekter er beregnet ved hjelp av prognosemodellen til KS. Nedleggelsen av skolen på Lesjaskog medfører reduserte inntekter på rammetilskuddet med 9 millioner samtidig som kostnadene reduseres med 10,2 millioner (2026 kroner).

Skatteinntektene øker med 1 million, sammenligna med 2026. Både skatt og rammetilskudd har en svak reduksjon utover i planperioden. Dette skyldes befolkningsnedgangen.

Eiendomsskatten er oppe på maksimalt nivå fom 2026. Generelle skattesatsen er 7 ‰ og bolig og fritidsbolig har 4 ‰.

Kraftprisen har variert de siste årene, men det forventes et noe høyere prisnivå framover. Krafta for 2027 er solgt for 50,4 øre/kwh. I planperioden kan det forventes økte kraftpriser på 50-56 øre ifølge Kommunekraft AS. Fra 2026 til 2027 vil inntektene økes med 3 millioner.

Kostnadsnivået er redusert med 3 millioner. Årsaken er reduserte rammer og nedleggelsen av skolen på Lesjaskog. Lønn alene er redusert med 5 millioner. På kostnadssiden ser vi at omstillingsarbeidet og reduserte rammer begynner å gi effekt.

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030
Finansinntekter						
17 Renteinntekter	5 799	4 605	4 305	3 705	3 705	3 705
18 Utbytter	9 390	6 000	8 000	9 000	10 000	12 000
20 Renteutgifter	12 622	12 621	14 122	14 348	15 293	15 960
21 Avdrag på lån	11 038	12 900	14 200	15 500	17 080	18 360
22 Netto finansutgifter	**-8 471**	**-14 916**	**-16 017**	**-17 143**	**-18 668**	**-18 615**
23 Motpost avskrivninger	19 714	22 300	23 300	25 300	27 300	28 300
24 Netto driftsresultat	21 098	8 253	13 427	13 384	5 405	6 870
Korrigert netto driftsresultat	***9 403***	***11 633***	***14 270***	***12 463***	***8 962***	***8 223***

Netto finans får en økning i planperioden. Dette skyldes at de store investeringene starter opp. Dette medfører reduserte renteinntekter, økte renteutgifter og avdrag.

Eidefoss sin siste utbytte prognose tilsier at vi kan forvente en økning i utbytter fra 8 millioner til 12 millioner i slutten av planperioden.
Styringsrenta er Norges bank sitt viktigste instrument mot inflasjonen. Markedsrenta ligger nå på 5,6 %. Den forventes å ligge på dette nivået i 2027 før vi får en reduksjon til 4,7 % utover i planperioden.

Avdragene beregnes etter reglene for minimumsavdrag. Avdragene må økes utover planperioden i takt med de økte investeringene.

Totalt sett vil renteutgiftene øke med 3,3 millioner og avdragene med 5,4 millioner i planperioden sammenlignet med 2026.

Korrigert netto driftsresultat				
År	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Netto driftsresultat	13 427 000	13 384 000	5 405 000	6 870 000
Premieavvik Funksj 170/171	436 372	-1 327 577	3 150 304	946 372
Bruk av bundne fond	7 887 000	7 887 000	7 887 000	7 887 000
Avsatt bundne fond	-7 480 000	-7 480 000	-7 480 000	-7 480 000
Engangshendelser				
Korrigert netto driftsresultat	**14 270 372**	**12 463 423**	**8 962 304**	**8 223 372**

Den framlagte økonomiplanen viser at Lesja kommune oppnår målsettingen om et korrigert netto driftsresultat på minst 2 prosent av brutto driftsinntekter i alle årene i planperioden 2027–2030. Dette er en forbedring sammenlignet med planen som ble lagt fram i juni.

Forbedringen må ses i sammenheng med oppdaterte inntekts- og kostnadsanslag, særlig forventninger om høyere kraftinntekter og økt utbytte fra Eidefoss, kombinert med lavere driftskostnader. Kommunen har over flere år redusert tjenesteområdenes økonomiske rammer og arbeidet med å tilpasse bemanning, organisering og tjenestetilbud. Effekten av dette arbeidet begynner nå å bli synlig i det budsjetterte kostnadsnivået. Nedleggelsen av Lesjaskog skole bidrar til lavere utgifter, men må samtidig ses i sammenheng med redusert rammetilskudd. Bedringen skyldes dermed både endrede inntektsforutsetninger og kommunens langsiktige arbeid med å tilpasse driften.

Det foreslås på denne bakgrunnen ikke ytterligere generelle rammereduksjoner nå. Resultatnivået forutsetter likevel at vedtatte tilpasninger gjennomføres, og at tjenestene drives innenfor de fastsatte rammene. Økte rente- og avdragsutgifter utover i planperioden og usikkerhet om framtidige inntekter gjør det nødvendig å videreføre omstillingsarbeidet og en stram økonomistyring. Ved økonomiplanbehandlingen i juni ble det vedtatt at sektorene skal prioritere å jobbe videre med følgende områder:

Oppvekst:

- Kontinuerlig tilpassinga av bemanning etter barnekull og samlet behov i skole og barnehagene. Effekten vil være at man har bemanning som er tilpasset det samlede behovet i oppvekstsektoren.
- Barnehagene og skole arbeider videre med kompetanseløftet, satsning på pedagogisk analyse. Effekten vil være større grad av målrettet tiltak i arbeidet med tidlig innsats.

Tiltakene som er foreslått over er forankret i prioriterte strategier og tiltak fra kommuneplanens samfunnsdel, strategi 17.1 med tilhørende tiltak.

Kultur:

- Strategi fra kommuneplanens samfunnsdel 5,1 med tiltak, synliggjøring av kulturlivet med fokus på identitet som grunnlag for bolyst og tilflytting er en viktig prioritering. Kulturtilbud og tjenester har vært et nedprioritert område. Kulturområdet skal i større grad være bindeledd mellom frivilligheten og kommunen på alle områder. Det skal jobbes aktivt med å synliggjøre tjenester og tilbud for innbyggerne i kommunen.

Helse:

- Styrke arbeidet med å definere de ulike nivåene i innsatstrappen. Tjenestetilbud, særlig til barn og unge, med behov for helsetjenester er uklart definert. Det er viktig at dette blir tydeligere definert i innsatstrappen for helsetjenester.
- Gjennomgang av tildelingskriterier, må samsvare med innsatstrappen. Det vil gi riktig vedtak til riktig tid.
- Omstrukturering av arbeidskraft innen helse og omsorg. Samlet behov i sektoren må være grunnlaget for fordeling av helsepersonell.
- Endring og omstillingsarbeid for å kunne gi lovpålagte tjenester.

Tiltakene som er foreslått over er forankret i prioriterte strategier og tiltak fra kommuneplanens samfunnsdel, strategi 2.1 og 17.1 med tilhørende tiltak.

Teknisk:

- Kommunal bygningsmasse blir kartlagt med målsetting om å oppnå bedre arealeffektivitet og kostnadsreduksjon ved å avvikle overflødig arealbruk. Dette kan også innebære mulig salg av eiendom.
- Det blir også vurdert nye ENØK-tiltak for å redusere energibruken i bygningsmassen, samt omlegging til alternative varmekilder og dermed redusere bruken av strøm til oppvarming.

Etter nedlegging og avhending Lesjaskog skole, blir samlet kommunal bygningsmasse redusert med over 11 % fra 01.07.2026.

Ut fra de nye forutsetningene om elevtall, vil Lesja skole nå bli utredet nærmere høsten 2026, med mål om samlokalisering og flytting av barnetrinnet fra Blåsenborg.

To nye boliger er under bygging i et frigjort næringsareal i Lesjagarden.

Det vil bli gjennomført nytt dialogmøte med entreprenører om mulig bygging av 4-mannsbolig på kommunale tomter.

- Nedklassifisering av kommunale veier (vedtatt 2025).

Kartlegging av aktuelle veger er utført.

Grunnet kompleksiteten mellom eierskap og avtalefestet driftsansvar, er det engasjert rådgiver til å bistå med en ryddig prosess om avvikling av kommunal drift av aktuelle veger.

- Organisering og drift av kommunale veier.

Målet er å redusere og avgrense mengden veg som kommunen skal drifte.

Det er også et mål at kommunens veger skal være trafikksikre og driftes best mulig innenfor gitte rammer.

- Kommunale formålsbygg
  Generell organisering, drift, lokalisering, samling av funksjoner. Forarbeid pågår med vurdering av ulike alternativ for etablering av nye omsorgsboliger. Dette må ses i sammenheng med begrensede ressurser innenfor helse, blant annet i hjemmetjenesten, for å oppnå best mulig bruk av disse.

Tiltakene som er foreslått over er forankret i prioriterte strategier og tiltak fra Kommuneplanens samfunnsdel, blant annet strategiene 3.1, 4.1, 13.1, 17.1 og 18.1.

Fellestjenester:

- Digitaliseringsarbeidet fortsetter og det utarbeides en strategi for å øke Lesja sin kompetanse på området i takt med økt behov for digitaliseringen og sørge for at eksisterende programvare utnyttes best mulig.
- Gjennomgang av organisering, økonomi og ressursbruk på etablerte samarbeidsområder.
- Systematisere og utvikle kommunens arbeidsgiverpolitikk og styrke rekrutteringsarbeidet.

Tiltakene som er foreslått over er forankret i prioriterte strategier og tiltak fra Kommunes samfunnsdel, strategi 14.1 og 15.1 med tilhørende tiltak.

Forvaltning:

- I tråd med kommuneplanens samfunnsdel og gjeldende planstrategi, er arbeidet med å ferdigstille kommuneplanens arealdel høyt prioritert og videreføres i planperioden.
- Avdelingen er i stor grad styrt av lovpålagte oppgaver, noe som til en viss grad begrenser handlingsrommet. Samtidig er det en tydelig ambisjon at forvaltning skal bidra aktivt i utviklingsarbeid og relevante prosjekter. Dette forutsetter riktig kompetanse og prioritering av ressurser.
- Forvaltning skal bidra aktivt til utvikling gjennom regionalt samarbeid, deltakelse i faglige nettverk og utviklingsprosjekter. Avdelingen skal arbeide strategisk for å påvirke kommunens rammevilkår og sikre best mulig handlingsrom for lokal samfunnsutvikling.

Prioriteringene over er forankret i følgende strategier i kommuneplanens samfunnsdel: 2.2, 3.1, 12.1 og 17.1.

Dette arbeidet videreføres og forventes å gi økonomisk effekt i løpet av planperioden.

Finansielle måltall				
	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Korrigert netto driftsresultat	4,2 %	3,7 %	2,7 %	2,4 %
Korrigert disposisjonsfond	20 %	23 %	23 %	23 %
Rente og avdragsbelastning	4,7 %	5,1 %	5,5 %	5,5 %
Netto lånegjeld	87,1 %	101,3 %	110,3 %	111,3 %

Oppsummering

Budsjettet for 2027 og økonomiplanen for 2027–2030 viderefører hovedretningen fra kommunestyrets behandling i juni 2026. Korrigert netto driftsresultat er 14,2 millioner kroner i 2027, tilsvarende 4,2 prosent av driftsinntektene, men økte renter og avdrag legger press på de øvrige måltallene. Planforslaget oppfyller resultatmålet på minst 2 prosent gjennom hele perioden. Det foreslås derfor ikke ytterligere generelle rammereduksjoner nå, men vedtatte omstillingstiltak må gjennomføres.

Fra 2026 til 2027 øker skatteinntektene med om lag 1 million kroner og kraftinntektene med 3 millioner kroner, mens samlet kostnadsnivå reduseres med om lag 3 millioner kroner. Bedringen i økonomien skyldes også at reduksjoner i tjenesteområdenes rammer over flere år nå begynner å gi effekt i form av lavere budsjetterte driftskostnader.
Samtidig øker finanskostnadene med 2,8 millioner kroner. Utbyttet fra Eidefoss forventes å øke fra 8 til 12 millioner kroner mot slutten av planperioden, men befolkningsnedgang, pensjonskostnader og usikker kompensasjon for lønns- og prisvekst gjør økonomien sårbar.

Investeringsforslaget omfatter 232 millioner kroner, med låneopptak på 171 millioner kroner og årlig bruk av 5 millioner kroner fra disposisjonsfondet. Låneopptaket overstiger målsettingen om at lån utenom vann og avløp skal begrenses til avdragsnivået. Økte renter og avdrag reduserer framtidig handlingsrom. Kommunestyret må derfor vurdere investeringene samlet opp mot behov, driftskonsekvenser og finansielle måltall. Bruk av disposisjonsfondet forutsetter at fondet tilføres midler over tid.

Kommunedirektøren vurderer forslaget som et forsvarlig grunnlag for videre omstilling og utvikling. Prioriteringen er å tilpasse bemanning, bygg og organisering til endrede behov, i hele organisasjonen, samtidig som kommunen arbeider for bolyst, tilflytting og næringsutvikling. Vedtaket må følges opp med gjennomføring av vedtatte tilpasninger og tett økonomioppfølging. Nye omstillingstiltak legges fram til politisk behandling når konsekvensene er tilstrekkelig utredet.

Investeringsplan 2027-2030												
Investeringar	**Prosjekt**	**Lån/Fond**		**2027**		**2028**		**2029**		**2030**		
Regiondata/utstyr	0146	Lån	kr	405 000	kr	500 000	kr	500 000	kr	500 000		
Brannsikr./renovering kommunale bygg	0173	Lån	kr	1 500 000	kr	1 500 000	kr	1 500 000	kr	1 500 000		
Oppgradering av bygninger/ENØK/IT/SD	0286	Lån	kr	2 000 000	kr	2 000 000	kr	2 000 000	kr	2 000 000		
Digitalt kartverk	0029	Lån	kr	250 000	kr	200 000	kr	200 000	kr	200 000		
Bredbåndsutbygging	0283	Lån	kr	1 900 000	kr	400 000	kr	400 000	kr	400 000		
Oppgradering veg	0234	Lån	kr	1 500 000	kr	1 500 000	kr	1 500 000	kr	5 000 000		
Trafikksikkerhetstiltak	0228	Lån	kr	100 000	kr	100 000	kr	100 000	kr	100 000		
Oppgraderinger IT-nettverk	0370	Lån	kr	200 000								
Velferdsteknologi innen helse og omsorg	0352	Lån	kr	500 000	kr	500 000	kr	500 000	kr	500 000		
Brannvarsling/heisalarmer	0350	Lån	kr	350 000								
Omsorgsboliger	0313	Lån	kr	15 000 000								
Uteområdet Lesja barnehage	0371	Lån	kr	-			kr	450 000				
Blåsenborg	0358	Lån			kr	1 000 000			kr	25 000 000		
Tilpassing Lesja skole	0359		kr	5 000 000	kr	10 000 000						
Kjøp av 1 leilighet i 4-mannsbolig	0360	Lån	kr	3 500 000								
Oppvaskmaskiner på avdeling sjukeheimen	0372	Lån	kr	-			kr	230 000				
Robotutstyr for renhold og klipping	0367	Lån	kr	200 000	kr	200 000						
Sesongutstyr til klipping og brøyting	0368	Lån	kr	200 000	kr	200 000						
Energiomlegging Lesja skule (ENØK)	0369	Lån	kr	1 000 000	kr	10 000 000	kr	5 000 000				
Brann og beredskap	0365	Lån	kr	2 000 000								
Utkjøp av leasingbiler	0366	Lån	kr	1 000 000	kr	1 200 000						
Investeringsbeløp			**kr**	**36 605 000**	**kr**	**29 300 000**	**kr**	**12 380 000**	**kr**	**35 200 000**		
Refusjoner				**2027**		**2028**		**2029**				
Disposisjonsfond		Fond	kr	-5 000 000	kr	-5 000 000	kr	-5 000 000	kr	-5 000 000		
Næringsfond		Fond	kr	-3 500 000								
Tilskudd, husbanken	0313/0358	Inntekt	kr	-6 000 000					kr	-11 250 000		
Mva	Alle		kr	-5 510 000	kr	-5 400 000	kr	-2 256 000	kr	-6 820 000		
Andel fond og refusjoner (ikke lån)			kr	-20 010 000	kr	-10 400 000	kr	-7 256 000	kr	-23 070 000		
Lånebehov investeringer uten VARF			**kr**	**16 595 000**	**kr**	**18 900 000**	**kr**	**5 124 000**	**kr**	**12 130 000**		
VARF		**Lån/Fond**		**2027**		**2028**		**2029**		**2030**		
Sanering ledningsnett vann	0309	Lån	kr	1 000 000	kr	1 500 000	kr	1 500 000	kr	1 500 000		
Sanering ledningsnett avløp	0310	Lån	kr	1 000 000	kr	1 500 000	kr	1 500 000	kr	1 500 000		
Vannforsyning Bjorli	0326	Lån					kr	1 000 000				
Bjorli renseanlegg	0327	Lån	kr	15 000 000	kr	30 000 000	kr	30 000 000	kr	-		
Vannforsyning Lesja	0328	Lån	kr	1 200 000	kr	3 000 000						
Avløp Bjorli	0329	Lån	kr	-	kr	5 000 000	kr	5 000 000				
Nye pumpestasjoner avløp	0330	Lån	kr	2 000 000	kr	2 000 000			kr	2 000 000		
Bjorli miljøstasjon	0342	Lån	kr	3 000 000								
Traktor og dumperhenger	0364	Lån	kr	1 500 000								
Joramo VV	0179	Lån							kr	3 000 000		
Lånebehov VARF			**kr**	**24 700 000**	**kr**	**43 000 000**	**kr**	**39 000 000**	**kr**	**8 000 000**		
Justeringsavtaler MVA, Husbanken og KLP												
Mva just.avtale VA, Thøring Utbyggings.	0292	Mva	kr	52 100								
Mva just.avtale Thøring & Aaheim AS	0304	Mva	kr	103 000	kr	103 000	kr	103 000				
Mva just.avtale VA, Pål Mølmen	0301	Mva	kr	52 700	kr	52 700						
Mva just.avtale Thøring & Aaheim AS	0302	Mva	kr	122 000	kr	122 000						
Mva just.avtale Thøring & Aaheim AS	0304	Mva	kr	-114 700	kr	-114 700						
Mva just.avtale VA, Pål Mølmen	0301	Mva	kr	-58 500								
Mva just.avtale Thøring & Aaheim AS	0302	Mva	kr	-135 600								
Mva just.avtale, vei Søre Morken	0291	Mva.komp	kr	14 800								
Mva just avtale Bjorli Eiendom AS	0361	Mva	kr	29 666	kr	29 666	kr	29 666	kr	29 666		
Mva just avtale Bjorli Eiendom AS	0361	Mva	kr	-32 961	kr	-32 961	kr	-32 961	kr	-32 961		
Avdrag Husbanken startlån		Lån	kr	400 000	kr	400 000	kr	400 000	kr	450 000		
Innbetalinger startlån		Lån	kr	-350 000	kr	-350 000	kr	-350 000	kr	-400 000		
Egenkapitalinnskudd KLP		Egenkap.	kr	850 000	kr	850 000	kr	900 000	kr	900 000		
Finansieringsbehov			**kr**	**932 505**	**kr**	**1 059 705**	**kr**	**1 049 705**	**kr**	**946 705**		
Oppsumert				**2027**		**2028**		**2029**		**2030**		
Samlet investeringer			kr	62 237 505	kr	73 359 705	kr	52 429 705	kr	44 146 705		
Sal/refusjoner/fond			kr	-20 010 000	kr	-10 400 000	kr	-7 256 000	kr	-23 070 000		
Samlet lån			**kr**	**42 227 505**	**kr**	**62 959 705**	**kr**	**45 173 705**	**kr**	**21 076 705**		

Med bakgrunn i handlingsreglene jobber man for å holde investeringene nede på et svært moderat nivå. Målsettingen er at låneopptaket, utenom VA, ikke overstiger avdragene slik at gjelda reduseres. Avdragene ligger på ca 14 millioner kr årlig. Det brukes også 5 000 000 kr årlig fra disposisjonsfondet til finansiering av investeringene. Dette forutsetter at vi over tid oppnår ett netto driftsresultat på minimum 5 millioner som avsettes til fond slik at fondet ikke tømmes.

Framlagt investeringsbudsjett oppnår ikke denne målsettingen. Totalt ligger det inne investeringer for 232 millioner og låneopptak for 171 millioner i planperioden. Behovet er stort, og hver enkelt investering må vurderes nøye. Etter endt planperiode risikerer man å låse handlingsrommet for framtidige investeringer.

Kommentarer til utvalgte investeringsposter:

0173 Brannsikring kommunale bygg:
Posten er avsatt til å gjennomføre brannforebyggende tiltak for å få bygningsmassen opp på et akseptabelt sikkerhetsnivå. For 2027 er posten prioritert til å fullføre brannsikring på Lesjatun. Her pågår arbeidet med oppgradering av varslingsanlegg og rømningsveger.
I tillegg må det brannsikres mellom etasjene i Lesjagarden, der det nå blir satt i stand to leiligheter i 2. etasje for utleie.

0286 Oppgradering av bygninger/ ENØK:
Posten er avsatt årlig til oppgradering og enøktiltak i eksisterende bygningsmasse. Her vil det bli prioritert enøktiltak i funksjonsbygg, som vil gi en gevinst ved energieffektivisering og redusert energibruk.

0350 Brannvarsling og heisalarmer:
Posten er avsatt oppgradering av brannvarslingsanlegg og heisalarmer fra 2G til 4G kommunikasjon. Opprinnelig planlagt ferdig i 2026, men for heiser vil dette bli gjennomført i januar-februar 2027.

0358/0359 Lesja skule og Blåsenborg:
Postene er avsatt til oppgradering av storskolen for flytting av småskolen og samlokalisering av 1. – 10. klassetrinn på storskolen. Det pågår en utredning som vil danne grunnlag for en egen sak til kommunestyret på våren 2027. Blåsenborg er satt opp med en egen ramme i 2029, med tanke på etterbruk og mulig ombygging til boliger eller bofellesskap som et aktuelt alternativ.

0369 Energiomlegging ved Lesja skule:
Posten er avsatt til oppgradering av varmeanlegget ved Lesja skule, med ombygging til vannbåren distribusjon og etablering av ny varmekilde basert på grunnvarme. Dersom det blir en større oppgradering og tilpassing av skolen for å flytte inn 1. – 4. klassetrinn, vil dette arbeidet bli innlemmet i et større prosjekt.

0234 Oppgradering veg:
I 2027 blir det hovedsakelig oppgradering av gatelys.

0365 Brannvesenet:
50 % ny tankbil Lesjaskog. Investering deles 50/50 med Dovre kommune.

0179 Joramo vannverk:
Nytt UV-filter er bestilt, men gjenstår levering og montering. UV-rensing må byttes for å ivareta rensekravet med to barrierer.

303 Oppgradering renseanlegg Bjorli:
Nytt forrensetrinn ved eksisterende anlegg blir montert våren 2027, i en overgangsperiode fram til nytt renseanlegg står ferdig.

0309 Sanering ledningsnett vann:
Avsatt årlig for utskifting/utbedring av ledningsnett.

0310 Sanering ledningsnett avløp:
Avsatt årlig for utskifting/utbedring av ledningsnett.

0326 Vannforsyning Bjorli:
For å sikre trygg vannforsyning på Bjorli skal det etableres nye brønner som reservevannforsyning. Prøveboring utført i 2025, og etablering av permanent vannforsyning i 2027.

0327 Bjorli renseanlegg:
Forprosjekt var ferdig i januar 2026, med estimert investeringskostnad på 120 – 130 mill. kroner. Gjennom året er det vurdert alternativ renseløsning som kan bli både billigere og mer fleksibel ved variabel belastning. Det er planlagt å rigge testmoduler våren 2027, for prøvedrift i en 2-årsperiode.

0328 Vannforsyning Lesja:
Sikring av vannforsyningen til Lesja, ved tetting av lekkasjer i fjellet ved inntaksdammen eller etablering av grunnvannsbrønn. Det vil også bli sett på mulige alternativ til vannkilde.

0329 Avløp Bjorli:
Øke kapasiteten på avløpsnettet fra sentrum på Bjorli mot renseanlegget.

0342 Bjorli miljøstasjon:
Oppgradering eller omlegging av driften ved Bjorli miljøstasjon, grunnet omfattende feil og mangler påvist ved tilsyn. Nytt returpunkt for hytterenovasjon er etablert i 2026.

0364 Traktor og henger:
Investering i traktor og henger begrunnes med behov for større egenkapasitet, fleksibilitet og mindre avhengighet av innleide entreprenører i VA-driften. Utstyret vil brukes til blant annet vedlikehold av MABO-kummer, håndtering av slam og kompostering ved nytt renseanlegg, samt tømming av laguner ved eldre renseanlegg. Det vil også kunne nyttes på tvers av kommunen, blant annet innen vegdrift og eiendomsforvaltning, samt styrke den kommunale beredskapen.

0359 Lesja skule:
Tilpassing for flytting av elever fra Blåsenborg.

0360 Kjøp av 1 leilighet i 4 manns bolig:
Garanti for kjøp av 1 stk leilighet i ny 4 manns bolig. Prosjektet foreslåes videreført fra 2026 og arbeidet med å finne en ekstern investor fortsetter. Prosjektet foreslåes finansiert fra næringsfond.

Gjeld

Investeringsbudsjettet er offensivt, selv om bruk av fond medfører redusert rente og avdragsbelastning i driftsregnskapet. Vi benytter disposisjonsfond til finansiering av investeringer utenom VARF. VARF området finansieres av gebyrinntekter.

Investeringene og låneopptak vil medføre at handlingsrommet for andre investeringer blir betydelig redusert i tiden etter planperioden.

Vi er allerede i en situasjon hvor renter og avdrag belaster driftsbudsjettet oppunder grensa i handlingsregelen (6 %) og vi er svært sårbare ovenfor eventuelle renteøkninger framover i økonomiplanperioden.

År	2026	2027	2028	2029	2030
Brutto lånegjeld	305 593 708	333 620 708	381 079 708	409 172 708	411 888 708
Utlån	38 000 000	38 000 000	38 000 000	38 000 000	38 000 000
Ubrukte lånemidler	0	0	0		
Netto lånegjeld	267 593 708	295 620 708	343 079 708	371 172 708	373 888 708
Brutto driftsinntekter	337 400 000	339 228 000	338 547 000	336 571 000	335 779 000
Antall innbyggere 31.12.	1 966	1 936	1 910	1 888	1 870
Brutto lånegjeld i % driftsinntekter	91 %	98 %	113 %	122 %	123 %
Netto lånegjeld i % driftsinntekter	79 %	87 %	101 %	110 %	111 %
Brutto lånegjeld pr innbygger	155 439	172 325	199 518	216 723	220 261
Netto lånegjeld pr innbygger	136 111	152 697	179 623	196 596	199 940

Driftsbudsjett 2027

	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Driftsinntekter		
1 Rammetilskudd	125 041	119 435
2 Inntekts- og formuesskatt	71 529	71 716
3 Eiendomsskatt	21 590	21 590
4 Andre skatteinntekter	7 700	8 900
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	200	300
6 Overføringer og tilskudd fra andre	41 438	42 600
7 Brukerbetalinger	7 279	6 728
8 Salgs- og leieinntekter	62 623	67 959
9 Sum driftsinntekter	**337 400**	**339 228**
Driftsutgifter		
10 Lønnsutgifter	170 245	165 300
11 Sosiale utgifter	38 553	38 613
12 Kjøp av varer og tjenester	77 607	77 711
13 Overføringer og tilskudd til andre	27 826	28 160
14 Avskrivninger	22 300	23 300
15 Sum driftsutgifter	**336 531**	**333 084**
16 Brutto driftsresultat	**869**	**6 144**
Finansinntekter		
17 Renteinntekter	4 605	4 305
18 Utbytter	6 000	8 000
20 Renteutgifter	12 621	14 122
21 Avdrag på lån	12 900	14 200
22 Netto finansutgifter	**-14 916**	**-16 017**
23 Motpost avskrivninger	22 300	23 300
24 Netto driftsresultat	**8 253**	**13 427**

Lønnsvekst, prisstigning og økte finanskostnader gir oss ett årlig innsparingskrav dersom inntektene ikke øker eller kostnadene reduseres tilsvarende. I 2027 får vi en økning i inntekter hovedsakelig fra kraft og utbytter. Budsjettforslaget ender på et netto driftsresultat på 13,4 millioner og et korrigert netto driftsresultat på 14.2 millioner som utgjør 4,2 %.

Vurdering av inntekter og utgifter.

Rammetilskudd
Rammetilskudd fra staten utgjør 35 % av driftsinntektene og blir tildelt gjennom inntektssystemet. Rammetilskuddet reduseres med 9 millioner i 2027 pga etableringen av en kristen friskole.

Inntekts og formueskatt
Disse utgjør 21 % av de samlede driftsinntektene. I 2027 ligger det an til en mindre vekst på ca 1 million.
Kommuner kan oppleve svikt i skatteinngang i forhold til statens prognoser. Når skattesvikten (i forhold til statens prognoser) gjelder hele landet, vil ikke kommunene få kompensert dette med mindre staten tilleggsbevilger penger til kommunene. Dersom skattesvikt bare gjelder kommunen lokalt, vil svikt bli kompensert gjennom inntektsutjevning i inntektssystemet.

Eiendomsskatt
Eiendomsskatten utgjør 6 % av de samlede driftsinntektene. Lesja innførte eiendomsskatt på alle områder fra 2021.

Andre skatteinntekter
Utgjør 3 % av de samlede driftsinntektene. Inntektene består av konsesjonsavgift 7,2 millioner og naturressursskatt 1,7 millioner. Konsesjonsavgiften er øremerka næringsarbeidet.

Andre overføringer og tilskudd fra staten
Posten inneholder kompensasjon fra Husbanken.

Overføringer og tilskudd fra andre
Utgjør 13 % av de samlede driftsinntektene.
Posten inneholder ulike refusjoner (mva, sykepenger, fra andre kommuner o.l.) og andre statstilskudd.

Brukerbetalinger
Rene brukerbetalinger for kommunale tjenester utgjør ca. 2 % av de samlede driftsinntektene. De satsene kommunen selv kan fastsette er forutsatt økt med kostnadsveksten (KPI). Enkelte satser, hovedsakelig innen Plan og teknisk, er gitt en særskilt vurdering og foreslås økt slik at vi oppnår selvkostdekning. Enkelte satser fastsettes av staten, eks barnehage.

Salgs- og leieinntekter
Disse utgjør 20 % av de samlede driftsinntektene og kommer hovedsakelig fra kraftsalg og selvkostområder som for eksempel vann og avløp. Inntektene fra selvkost skal dekke utgifter kommunen har, og gir derfor ikke noe bidrag til finansiering av øvrig kommunal drift. Over- eller underskudd avsettes fond og blir med i selvkostregnskapet for neste år.
Kraftinntektene øker med 3 millioner fra 2026 til 2027. Husleieinntekter er økt i tråd med KPI.

Lønnsutgifter
Posten utgjør 50 % av samlede driftskostnader.
Lønn er budsjettert med en forventa lønnsvekst på 4 %.
Det er en reduksjon på 5 millioner sammenlignet med 2026. Hovedårsaken er nedleggelse av den offentlige skolen på Lesjaskog.

Sosiale utgifter
Posten utgjør 12 % av samlede driftskostnader.
Den største kostnaden her er utgifter til pensjon og arbeidsgiveravgift. Samlede kostnader til pensjon øker pga redusert premieavvik. I 2027 vil kostnader til premieavvik overstige inntektene.

Kjøp av varer og tjenester
Posten utgjør 23 % av samlede driftskostnader
Her finner vi kostnader knyttet til varekjøp og den daglige drift og vedlikehold.
Vi finner også kostnader knyttet til regionalt samarbeid og andre tjenesteleverandører.
Det er budsjettert med en forventa prisstigning på 2,9 %.

Overføringer og tilskudd til andre
Posten utgjør 8 % av samlede driftskostnader.
Kostnaden består hovedsakelig av MVA kostnaden til kommunen. Blir i hovedsak kompensert via momskompensasjonsordningen. Se inntekter. Posten inneholder også ulike tilskudd som kommunen utbetaler.

Avskrivinger.
Øker i takt med investeringene.

Finans
Årlig utbytte og renteinntekter utgjør 12,3 mill. kr mens kostnadene utgjør 28,3 mill.
Samlet øker finanskostnadene med 2,8 millioner fra 2026 til 2027.
Etter dialog med Eidefoss forventer vi en økning i disse inntektene. Endringer i kraftprisen har medført varierende prognoser fra Eidefoss.
Både renteutgifter og avdragsutgifter øker utover planperioden. Lånerenten er pt på 5,6 %.

Tjenesteområdene.
Om årsbudsjettets innhold og inndeling står følgende i økonomireglementet:
Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. Kommunestyrets prioriteringer samt de målsettinger og premisser som budsjettet bygger på, skal komme tydelig fram. Budsjettet skal fremstilles i ett samlet dokument, hvor drifts- og investeringsbudsjettet inngår.
Budsjettet skal spesifiseres på tjenesteområder med respektiv nettobevilgning.
Budsjettforslaget legges fram med fokus på tjenesteområdenes netto rammer.

Tjenesteområdene legger også fram målsettinger på kort og lang sikt som er forankret i politisk prioriterte strategier henta kommuneplanens samfunnsdel.

			Ramme 2026	Nye/avslutta/endra tiltak 26->27	Deflator 3,6 %	Kommune-styre	Justert ramme 2027	V2	Avvik mot ramme
Fellestjenester			**11 354 152**	**500 000**	**426 749**	**-200 000**	**12 080 901**	**11 048 656**	**-1 032 245**
10	Fellestjenester		4 664 202		167 911		4 832 113	3 356 080	-1 476 033
11	Digitalisering og IT		6 648 220	500 000	257 336		7 405 556	7 620 432	214 876
12	Personvernombud		41 730		1 502		43 232	72 144	28 912
Helse og oppvekst			**153 049 441**	**-9 375 004**	**5 172 280**	**-1 500 000**	**147 346 717**	**148 869 971**	**1 523 254**
20	Fellesområder helse/oppvekst		17 957 974	-500 000	628 487		18 086 461	20 859 911	2 773 450
21	Kultur		3 034 146		109 229		3 143 375	3 119 126	-24 249
22	Flyktninger		-3 021 810		-108 785		-3 130 595	-2 985 268	145 327
23	Lesja skole		23 478 700	-249 200	836 262		24 065 762	23 435 700	-630 062
24	Lesjaskog skole		9 975 804	-8 625 804	48 600		1 398 600	0	-1 398 600
25	Lesja barnehage		11 469 317		412 895		11 882 212	11 882 212	0
26	Lesjaskog friluftsbarnehage		6 808 280		245 098		7 053 378	6 983 330	-70 048
31	Tildelingskontor		874 172		31 470		905 642	874 172	-31 470
32	Lesja sjukeheim		27 009 270		972 334		27 981 604	27 981 604	0
33	Hjemmebaserte tjenester		19 805 670		713 004		20 518 674	21 304 802	786 128
34	Helse og rehabilitering		15 628 192		562 615		16 190 807	14 888 022	-1 302 785
35	Miljøarbeidsertjenesten		14 226 967		512 171		14 739 138	14 546 305	-192 833
36	Barnevern		5 802 759		208 899		6 011 658	5 980 055	-31 603
Teknisk			**11 626 258**	**-932 174**	384 987	**-1 000 000**	**10 079 071**	**9 492 507**	**-586 564**
40	Eiendomsdrift		3 530 401		127 094		3 657 495	2 830 923	-826 572
41	Byggdrift (vaktmester/renhold		15 898 600	-932 174	538 791		15 505 217	15 135 335	-369 882
42	Vann og avløp		-11 562 784		-416 260		-11 979 044	-12 341 792	-362 748
43	Kommunal vei		3 760 041		135 361		3 895 402	3 868 041	-27 361
Direkte under KD			**13 202 935**		475 306	**-300 000**	**13 378 241**	**13 725 724**	**347 483**
50	Næring		5 100 500		183 618		5 284 118	5 595 500	311 382
51	Landbrukskontor		3 124 782		112 492	-150 000	3 087 274	3 123 375	36 101
52	Forvaltning		4 977 653		179 196	-150 000	5 006 849	5 006 849	0
		Sum	**189 232 786**	**-9 807 178**	**6 459 322**	**-3 300 000**	**182 884 930**	**183 136 858**	**251 928**

Tabellen ovenfor viser sektorene og tjenesteområdene med tilhørende rammer for 2027. Alle tjenesteområder får økt sine rammer med forventa pris- og lønnsøkning (deflator) I tillegg er det lagt inn endringer ifb med statsbudsjett og politiske vedtak. For 2027 er Lesjaskog skole tatt ut av rammene samt at enkelte ansvar er flytta mellom tjenesteområdene.

Samlet ligger tjenesteområdene 251 928 kr over rammen. Flere tjenesteområder og to sektorer leverer under ramme.
Nedenfor redegjør sektorene og tjenestelederne for målsettinger og økonomiske rammer samt konsekvenser for endringene som er innarbeida i budsjettforslaget.

Fellestjenester

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Fellestjenester består av fagområdene personvernombud, digitalisering og IT, arkiv og politisk sekretariat, HR og økonomi. Fellestjenester bistår tjenesteområdene med administrative oppgaver og spesialkompetanse innenfor fagområder. Tjenesten har totalt 11 årsverk.

Utfordringer og strategi.

Fellestjenester jobber aktivt med å bedre kvaliteten på tjenesteleveransene og høyne kompetansen internt i organisasjonen og eksternt til innbyggerne. Stikkord er service og opplæring. Fellestjenester har ansvar for strategisk utviklingsarbeid for sine fagområder og organisasjonen som helhet.

Fellestjenester har høy fagkompetanse, men små fagmiljøer gjør tjenesten sårbar. De ansatte må derfor utvikle kompetansen sin slik at de kan ivareta hverandres oppgaver. Dette skal redusere sårbarheten og sikre at tjenesteleveransene og servicen opprettholdes.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
17.1 – Tilpasse tjenestene til den demografiske utviklingen. Effektivisere arbeidsprosesser og redusere administrativ sårbarhet.	Kommunen har effektive arbeidsprosesser og utnytter digitale løsninger godt. Fellestjenester leverer stabil støtte til tjenesteområdene, med tydelig oppgavefordeling og mindre personavhengighet.	Utarbeide en prioritert plan for digitalisering og bedre utnyttelse av eksisterende programvare. Kartlegge sårbare oppgaver og etablere rutiner for stedfortredelse og kompetansedeling. Gjennomgå organisering, økonomi og ressursbruk i aktuelle samarbeidsordninger.
17.1 – Tilpasse tjenestene til den demografiske utviklingen. Styrke kompetanse, rekruttering og omstillingsevne.	Kommunen arbeider systematisk med å rekruttere, utvikle og beholde nødvendig kompetanse. Ledere har støtte og verktøy til å tilpasse bemanning og arbeidsmåter til endrede behov.	Systematisere arbeidsgiverpolitikken og prioritere rekrutterings- og kompetansetiltak sammen med sektorene. Gjennomføre arbeidsmiljøundersøkelse med konkrete oppfølgingstiltak. Etablere en plan for lederopplæring i HR-, økonomi- og arkivsystemene..
17.1 – Tilpasse tjenestene til den demografiske utviklingen. Sikre et godt grunnlag for prioritering og økonomisk styring.	Politiske og administrative beslutninger bygger på oppdatert kunnskap om behov, ressursbruk og økonomiske konsekvenser. Kommunens finansielle måltall inngår aktivt i styringen.	Videreutvikle budsjett- og rapporteringsrutinene slik at avvik, risiko og effekter av omstilling kommer tydelig fram. Oppdatere prioriterte reglement og rutinebeskrivelser og gi praktisk opplæring. Gjennomføre grunnleggende opplæring for nytt kommunestyre.
4.2 – Satse på markedsføring og	Innbyggere, mulige tilflyttere og arbeidssøkere finner	Avklare ansvar og rutiner for kommunens

informasjon. Bidra til tydelig kommunikasjon og synliggjøring av Lesja.	relevant og forståelig informasjon om kommunen, tjenestene og mulighetene i Lesja. Kommunikasjonen støtter bolyst, tilflytting og rekruttering.	informasjonsarbeid. Prioritere oppdatering av sentral tjenesteinformasjon og synliggjøring av kommunen som arbeidsplass. Styrke bruken av klart språk i brev, nettsider og saksframlegg..
7.1 – Ha gode tjenester som støtter lokalt næringsliv og møter nye utfordringer og muligheter aktivt. Forenkle kontakten med kommunen.	Næringsliv og innbyggere møter en tilgjengelig kommune med forståelig informasjon, god veiledning og tydelige kontaktveier.	Gjennomgå mottak og videreformidling av henvendelser sammen med berørte tjenester. Tydeliggjøre kontaktinformasjon og ansvar, og prioritere forbedringer i digitale skjema og veiledning ut fra brukernes behov.
2.1 – Legge til rette for en aldrende befolkning, med vekt på forebygging og muligheten til å bo hjemme lengst mulig. Understøtte tjenesteutvikling og digital deltakelse.	Helse- og omsorgstjenestene har administrativ og digital støtte til løsninger som bidrar til mestring og mulighet til å bo hjemme lenger. Informasjon og veiledning er tilgjengelig også for dem som ikke bruker digitale tjenester.	Bistå helse- og omsorgstjenestene ved innføring av digitale systemer og andre prioriterte løsninger, med vekt på IT, personvern, anskaffelser og økonomiske vurderinger. Ivareta behovet for veiledning og alternative kontaktmåter ved digitalisering.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Fellestjenester					
	Tiltak	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vedtatt ramme året før		4 664 202	3 356 080	3 356 080	3 356 080
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan	T1	1 000 000			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T2	350 000			
	T3	173 967			
	T4	-3 000 000			
Lønns og prisvekst (deflator)		167 911			
Sum rammebehov		**3 356 080**	**3 356 080**	**3 356 080**	**3 356 080**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**3 356 080**	**3 356 080**	**3 356 080**	**3 356 080**

T1: Ny stilling, kommunikasjonsmedarbeider.

T2: Premieavvik fra inntekt til kostnad i 2027.

T3: Økte lisenskostnader.

T4: Økte kraftinntekter.

Styrket kommunikasjonsarbeid – kommunikasjonsmedarbeider

Kommunedirektøren har innarbeidet en stilling som kommunikasjonsmedarbeider i budsjettforslaget for 2027. Stillingen er foreløpig lagt til fellestjenester og skal være en felles ressurs for hele organisasjonen. Forslaget følger opp økonomiplanen for 2027–2030 og de politisk valgte strategiene for informasjon, markedsføring, næringsutvikling, bosetting og bolyst.

Kommunen må både tilpasse tjenestene til befolkningsutviklingen og arbeide langsiktig for økt attraktivitet og tilflytting. Kommunikasjonsmedarbeideren skal støtte dette arbeidet gjennom å synliggjøre arbeidsplasser, etableringsmuligheter, boligtilbud, kommunale tjenester og kultur- og fritidsaktiviteter. Innsatsen skal samordnes med næringsarbeidet og arbeidet med bosetting og bolyst, i samarbeid med fagområdene, næringslivet og frivilligheten.

Stillingen skal også styrke den interne og eksterne kommunikasjonen, støtte ledere og fagmiljøer og gjøre kommunens tjenester, beslutninger og endringer lettere å forstå. Tydelig informasjon og gode muligheter for dialog skal bidra til åpenhet, tillit og medvirkning.

Kommunedirektøren vurderer stillingen som et konkret tiltak for å følge opp de politiske prioriteringene. Kommunikasjon alene skaper ikke vekst, men skal bidra til at kommunens kvaliteter og utviklingsarbeid blir bedre kjent og mer tilgjengelig. Arbeidet skal ha tydelige prioriteringer og mål som kan følges opp.

Digitalisering og IT					
	Tiltak	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vedtatt ramme året før		6 648 220	7 620 432	7 620 432	7 620 432
Politisk vedtatte budsjettendringer	T1	500 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T2	214 876			
Lønns og prisvekst (deflator)		257 336			
Sum rammebehov		**7 620 432**	**7 620 432**	**7 620 432**	**7 620 432**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**7 620 432**	**7 620 432**	**7 620 432**	**7 620 432**

T1: Flytte midler digitalisering/velferdsteknologi fra Helse og omsorg til IT. Digitaliseringsansvarlig er organisatorisk tilknyttet denne avdelingen.

T2: Økte kostnader Regiondata justert for reduksjoner av andre budsjett poster.

Personvernombud					
	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		41 730	72 144	72 144	72 144
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T1	28 912			
Lønns og prisvekst (deflator)		1 502			
Sum rammebehov		**72 144**	**72 144**	**72 144**	**72 144**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**72 144**	**72 144**	**72 144**	**72 144**

T1: Økte lønns- og lisenskostnader utover deflator.

Oppvekst og kultur

Rammeområdene er delt inn i følgende tjenesteområder: skole, barnehage, kultur, bibliotek, flyktningtjeneste, rådgivere, og NAV.

Skolene har ansvar for opplæringstilbudet i henhold til opplæringsloven samt organisering og drift av lovpålagte oppgaver som SFO og leksehjelp. Barnehagene tilbyr plass til alle barn mellom 1 og 5 år i tråd med barnehageloven. Flyktningtjenesten er i stor grad samlokalisert med voksenopplæringen på Dombås. Kulturområdet drifter Frivilligsentralen, som har avdelinger både på Lesja og på Lesjaskog. Saksbehandling av ordinære kulturmidler, spillemidler m.m. ligger også til kultursektoren. Bibliotekene har ansvar for skolebibliotekene og tilbyr i tillegg tjenester til kommunens øvrige innbyggere.

Utfordringer og strategi

Det er en utfordring at vi ikke lykkes i alle enkeltsaker der barn har behov for hjelp. Behovene varierer fra oppfølging av barn og unge med alvorlige diagnoser til støtte til barn som er pårørende til syke foresatte. En fellesnevner er de sammensatte utfordringene familiene opplever. Utfordringene kan føre til at barn og unge blir utrygge og strever i hverdagen. Foresatte står ofte i en krevende situasjon: De skal hjelpe den i familien som strever, samtidig som de skal ta vare på resten av familien, arbeidsliv og håndtere hverdagen generelt.
Fra januar 2022 ble flere velferdslover endret for å styrke samarbeidet på system- og individnivå. Den nasjonale veilederen om samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier understreker kommunens ansvar for å avklare hvilken tjeneste som skal samordne oppfølgingen når flere tjenester er involvert.
For å imøtekomme lovkrav og forventninger om tverrfaglig samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier etableres det nå to psykiske helseteam: ett for barn og unge og ett for voksne. Teamet for voksne beskrives nærmere i avsnittet om helse og omsorg.
Psykisk helseteam for barn og unge vil være et tverrfaglig lavterskeltilbud for innbyggere i alderen 0–25 år og deres familier. Teamet vil tilby støttesamtaler til barn og unge, foreldreveiledning og koordinert oppfølging. Helsesykepleier, helsestasjonslege, kommunepsykolog, familieveileder og fysioterapeut er foreslått som faste deltakere i Lesja.

Barn, unge og foresatte kan ta direkte kontakt med teamet for å få hjelp. Kommunale tjenester kan også kontakte teamet for å formidle hjelpebehov og etablere kontakt mellom teamet og familiene.
Psykisk helseteam for barn og unge vil bidra til å ivareta oppgavene innen tidlig innsats, veiledning og koordinert oppfølging. Systematisk organisering gjennom teamet og de ordinære tjenestene vil gi tydeligere ansvarsfordeling og mer målrettet ressursbruk. Kommunedirektøren vurderer at etableringen av teamene vil gi tydeligere oppgavefordeling og mer tverrfaglig oppfølging, i tråd med oppvekstreformens mål og lovkravene om samarbeid og samordning.
Som beskrevet i sak 2025/238 har barne- og ungdomskontakten fulgt opp elever ved to offentlige grunnskoler. Med én offentlig grunnskole i Lesja er behovet redusert. Det er ikke foretatt endringer i stillingen per i dag, men stillingen må ses i sammenheng med innføringen av psykisk helseteam for barn og unge for å sikre et koordinert og helhetlig

Skole

I skoleåret 2026/2027 har Lesja skole 128 elever, mens kommunen har om lag 190 innbyggere i grunnskolealder. I budsjettsaken for 2026 og økonomiplanen for 2027–2030 er det vedtatt å tilpasse bemanningen for å sikre bærekraftig skoledrift. Gjennom våren 2026 er det arbeidet med å tilpasse bemanningen til dagens elevtall. Dette vil også være viktig i fremtida. Flyttingen av 1.–4. trinn fra Blåsenborg innebærer i tillegg behov for pedagogiske, organisatoriske og bygningsmessige tilpasninger. Skoledrift i to ulike bygg er ikke optimalt. En samlet skoledrift gir muligheter for mer effektiv organisering, tilpasset fremtidens elevtall.

Barnehage

Barnehagene opplever, i likhet med skolene, en nedgang i barnetallet. Utviklingen er mer usikker for barnehagene, ettersom barnehagetilbudet er lovpålagt for kommunen, men frivillig for innbyggerne. I budsjettsaken for 2026 og økonomiplanen for 2027–2030 er det vedtatt å tilpasse bemanningen til barnetallet til enhver tid. Det er jobbet godt med å tilpasse bemanningen til antall barn for inneværende barnehageår. Etter opptaket høsten 2026, med oppstart i januar 2027, vil bemanningen i barnehagene være på nivå med lovkrav om grunnbemanning i barnehagene. Dette sikrer økonomisk effektiv drift, men utfordrer fleksibiliteten i barnehagene. I likhet med skolesektoren, vil det være viktig å ha kontinuerlig tilpassing av bemanning i forhold til antall barnehagebarn.

Helse og omsorg

Rammeområdene innen pleie og omsorg omfatter en avdeling for helse- og rehabilitering, Lesja sjukeheim, hjemmebaserte tjenester, Miljøarbeidertjenesten, institusjonskjøkken samt tildelingskontor.

Utfordringer og strategi

Færre barn i barnehage- og skolealder gir utfordringer for skolehelsetjenesten og helsestasjonen, slik det også gjør for oppvekstsektoren. Flere eldre gir økt behov for helse- og omsorgstjenester.

Rekruttering av helsepersonell er den største utfordringen i helse- og omsorgssektoren. Samtidig har kommunen flere innbyggere med omfattende hjelpebehov. I løpet av 2026 er flere stillinger i sektoren lyst ut uten at det har kommet søkere. Bemanningsutfordringene må i flere tilfeller løses med overtid, noe som øker belastningen på de ansatte og gir høyere driftskostnader. I noen tilfeller klarer ikke kommunen å yte lovpålagte tjenester til innbyggerne.

Det er beklagelig at den vedtatte gjennomgangen av helsetjenestene ikke har kommet så langt som ønskelig. Arbeidet må derfor prioriteres i første halvdel av 2027. Uavhengig av gjennomgangen og utredningen av tjenestene varsler kommunedirektøren allerede nå at dagens helse- og omsorgstjenester ikke er bærekraftige for framtida. Det er derfor nødvendig å ta stilling til strukturelle endringer i sektoren. Lokalisering vil være en viktig del av bestillingen, og det anbefales sterkt at den framtidige bruken av Blåsenborg defineres til helse- og omsorgstjenester.

Tjenesten erfarer at pasienter med komplekse helseutfordringer har behov som ikke kan ivaretas uten at flere tjenester involveres. Helse- og rehabiliteringsavdelingen har fått tilskuddsmidler til å etablere et tverrfaglig helseteam.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	**Slik vil vi ha det i 2030**	**Hit kommer vi i 2027**
Tilpasses tjenestene i tråd med demografisk utvikling.	En kvalitetsstandard med tydelige kriterier for tildeling. Riktig helsevedtak til riktig tid.	Tildelingskriteriene er kjent for alle i organisasjonen.
Tilpasses tjenestene i tråd med demografisk utvikling	Færre i arbeidsfør alder medfører at ansatte i større grad jobber på tvers av avdelinger. Det daglige behov definerer arbeidsplass.	I dag jobbes det noe på tvers av noen områder. Ved utgangen av 2027 er praksisen etablert i enda større grad.
Tilrettelegge og planlegge samfunnet for en aldrende befolkning	Bærekraftig organisering av daglig drift.	Turnus som er tilpasset brukernes behov, avdelinger eller grupper som gir stabil drift.
Tilrettelegge og planlegge samfunnet for en aldrende befolkning	Styrking av administrativ kapasitet	Pågående prosess.
Tilrettelegge og planlegge samfunnet for en aldrende befolkning	Blåsenborg bygges om til bruk for helse- og omsorgstjenester.	Utredning om etterbruk er ikke utført.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Rådgivere (fellesområde Helse/Oppvekst					
	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		17 957 974	18 086 461	18 086 461	18 086 461
Politisk vedtatte budsjettendringer		-500 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		628 487			
Sum rammebehov		18 086 461	18 086 461	18 086 461	18 086 461
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		18 086 461	18 086 461	18 086 461	18 086 461

Kultur

Tjenesteområdet kultur består av kultur, ungdomsråd, bibliotek, kulturvern, idrettssektoren og frivilligsentral. Driften av frivilligsentral er lokalisert med avdelinger både ved Lesja og Lesjaskog. Kulturarrangementer i tilknytning til bibliotek og frivilligsentral vil videreføres i 2027.

Utfordring og strategi

Det er en utfordring at kulturområdet ikke har lykkes godt nok med å etablere et tett samarbeid med frivilligheten. Langtidsfravær har gjort driften av biblioteket, frivilligsentralen og de administrative tjenestene krevende.

Kulturtjenesten må arbeide målrettet for å bidra aktivt til å styrke og veilede frivilligheten. Det finnes mange tilskuddsordninger som kan gi frivilligheten større handlingsrom. For å kunne gi god veiledning er det behov for mer kunnskap om disse ordningene internt i organisasjonen. Stabil bemanning vil bidra til bedre kvalitet i tilbudene.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
Synliggjøre kulturliv	Biblioteket skal være en arena for kulturtilbud med høy kvalitet.	Det er noe vakanse i tjenesten. Mål om å holde bibliotekene åpne, i mindre grad gjennomført øvrige aktiviteter.
Synliggjøre kulturliv	Aktiviteter som bidrar til god oppslutning og bruk av Frivilligsentralene for alle aldersgrupper.	Det er gjennomført en brukerundersøkelse som viser at enkelte aktiviteter ikke har like god oppslutning. Aktivitetene er først og fremst tilpasset godt voksne og eldre innbyggere.
Synliggjøre kulturliv	Administrative kulturtjenester må i større grad tilpasses behovet frivilligheten har for hjelp og støtte.	Noe vakanse og liten grad av stabiliteten i tjenesten har medført ad hoc-løsninger for å bistå frivilligheten.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Kultur					
	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		3 034 146	3 143 375	3 143 375	3 143 375
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		109 229			
Sum rammebehov		3 143 375	3 143 375	3 143 375	3 143 375
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		3 143 375	3 143 375	3 143 375	3 143 375

Flyktningetjenesten
Flyktningetjenesten er flyktningenes første møte med kommunens tjenestetilbud. Tjenesten har blant annet ansvar for å klargjøre og koordinere boliger og husleieavtaler og bidra aktivt i introduksjonstilbudet. Det er avsatt 0,5 årsverk til tjenestetilbudet. Det overordnede målet er at flyktningene skal delta i og fullføre introduksjonstilbud, norskopplæring og språkpraksis for å sikre god integrering.

Utfordringer og strategi.
Få flyktninger oppnår målet om tilstrekkelige språkferdigheter og fast arbeid i løpet av et introduksjonsprogram på seks måneder. Flyktningene som har kommet den siste tiden, har større behov for andre kommunale tjenester, som helsehjelp og veiledning fra barneverntjenesten. Dette stiller større krav til kommunens øvrige helse- og omsorgstjenester enn tidligere. Flyktninger kan og bør være en ressurs som bidrar til å løse bemanningsutfordringene i både privat og offentlig sektor.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
17.1 Tilpasse tjenestene i tråd med demografisk utvikling.	Ansatte i alle sektorer med god kunnskap om flyktningens behov, for å kunne yte gode tjenester.	Mange flykninger greier seg godt, andre kunne fått bedre hjelp ved bedre kartlegging.
17.1 Tilpasse tjenestene i tråd med demografisk utvikling.	Integreringsarbeid som bidrar til jobb eller utdanning	Følge opp individuelle mål i integreringsarbeidet.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Flyktninger					
	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		-3 021 810	-3 130 595	-3 130 595	-3 130 595
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		-108 785			
Sum rammebehov		-3 130 595	-3 130 595	-3 130 595	-3 130 595
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		-3 130 595	-3 130 595	-3 130 595	-3 130 595

Lesja skule

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Lesja skule har i dag 128 elever fordelt på 1.–10. trinn. Våren 2027 går 12 elever ut av 10. trinn, og høsten 2027 begynner 11 elever på 1. trinn. Elevtallet forventes å holde seg relativt stabilt framover. Den store nedgangen fra forrige skoleår skyldes et uvanlig stort avgangskull våren 2026 og at flere elever har byttet fra offentlig til privat grunnskole i skoleåret 2026/2027.

Fra høsten 2026 legges det til rette for en mer praktisk skolehverdag. Alle trinn har TEMA-tid én gang i uka, organisert i gruppene 1.–4. trinn, 5.–7. trinn og 8.–10. trinn. Dette gir lærerne større fleksibilitet til å arbeide tverrfaglig og prosjektbasert med elevene. Endringen vurderes som positiv for Lesja skule.

I skoleåret 2026/2027 har Lesja skule ingen lærere i midlertidige stillinger, med unntak av vikarer ved fravær. I forbindelse med nedbemanningsprosessen, som varte fram til våren 2026, har flere av skolens nåværende lærere redusert stillingsprosenten sin. Flere lærere har også skiftet arbeidssted eller gått av med pensjon. Lærer- og assistentstaben er nå stabil og består av ansatte i faste stillinger. Behovet for lærere og assistenter forventes å være tilnærmet uendret kommende skoleår.

Utfordringer og strategi.

Skolen har utfordringer med å oppfylle kravene til undervisningstimetall. Det arbeides med å justere timeplanen slik at den oppfyller lovkravene i forskrift om grunnskoleopplæringa. Målet er å beholde dagens start- og sluttidspunkt for skoledagen, men det vil mest sannsynlig bli endringer i organiseringen innenfor disse tidsrammene.

Vedtaket om å samle Lesja skule i ett bygg innebærer også en stor utfordring. Prosessen påvirker særlig de ansatte, men også elevene. Flere forhold er fortsatt uavklarte, og det er ønskelig med en snarlig avklaring for å minimere usikkerheten det fører til.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet strategi	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
Tilrettelegging for en aldrende befolkning	Skolen bidrar til fellesskap og læring mellom generasjoner.	Gjennomføre minst én aktivitet årlig på tvers av generasjoner.
Satse på markedsføring og informasjon	God kommunikasjon og positiv synliggjøring av skolen som oppvekstarena.	Etablerte informasjonsrutiner og jevnlig formidling av skolens aktiviteter.
Tilpasse tjenestene i tråd med demografisk utvikling	Bærekraftig skoledrift med god kvalitet og fleksibel ressursbruk.	Tilpasse bemanning og organisering til elevtall og behov.
Ha gode tjenester som støtter opp om lokalt næringsliv og tar aktivt tak i nye utfordringer og muligheter	Systematisk samarbeid mellom skole og arbeidsliv.	Videreføre bedriftsbesøk, elevbedrifter og praktiske læringsaktiviteter.
Synliggjøring av kulturlivet, (fokus på identitet som grunnlag for bolyst og tilflytting)	Elevene opplever tilhørighet og stolthet over lokalsamfunnet.	Videreføre kulturaktiviteter og styrke bruk av lokale ressurser i undervisningen.

Lesja skole	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		**23 478 700**	**23 435 700**	**23 435 700**	**23 435 700**
Politisk vedtatte budsjettendringer		-249 200			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan		-630 062			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		836 262			
Sum rammebehov		**23 435 700**	**23 435 700**	**23 435 700**	**23 435 700**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**23 435 700**	**23 435 700**	**23 435 700**	**23 435 700**
T1 reduksjon i stillingsressurs.					

Tildelingskontoret

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Tildelingskontoret behandler søknader om tjenester etter Lov om kommunale helse og omsorgstjenester. Helsehjelp skal gis av de kommunale helsetjenestene til innbyggere med vedtak.

Utfordringer og strategi.

Tildelingskontoret har i dag 1 årsverk. Det er en utforing at ansatte i helse- og omsorgstjenesten ikke har god nok kjennskap til kommunens kvalitetsstandard. Det vil være viktig at tildelingskontoret er en aktiv pådriver for å øke kunnskapen om kvalitetsstandarden og oppfølging av vedtak, for å sikre rettighetene til brukerne og et tjenestetilbud på riktig nivå. Det er viktig at ansatte blir trygge på tildelingskriteriene og innhold i vedtakene. Det er et mål å heve kompetansen om innhold i vedtak og kriterier for tildeling i helse og omsorgsektoren.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
Strategi 2.1 Tilrettelegge og planlegge samfunnet for en aldrende befolkning.	Alle ansatte skal ha god kunnskap om kommunes kvalitetsstandard.	Alle ansatte i helse og omsorgssektoren kjenner kvalitetsstandarden.
Strategi 17.1 Tilpasse tjenestene i tråd med demografisk utvikling	Alle får tjenester tilpasset behov.	Vi gir lovpålagte tjenester til alle innbyggere med vedtak.

Tildelingskontor					
	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		874 172	874 172	874 172	874 172
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan		-31 470			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		31 470			
Sum rammebehov		**874 172**	**874 172**	**874 172**	**874 172**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**874 172**	**874 172**	**874 172**	**874 172**

Lesja barnehage

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Lesja barnehage er en pedagogisk virksomhet som skal følge «lov om barnehager» og «Rammeplan for barnehagen». Vi har i dag 48 barn i alderen 1-5 år. Våren 2027 begynner det noen nye barn. Vi har ansatte med mye kompetanse og lang erfaring.

Utfordringer og strategi.

Våren 2027 har barnehagen vi en bemanning tilsvarende lovkrav i barnehageloven.

Det er uklart hvor mange barn som begynner høsten 2027, og det er usikkerhet knyttet til om det vil utfordre lovkrav i barnehageloven om grunnbemanning.

Lesja barnehage er i gang med å forbedre det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet, det vil vi også fortsette med i 2027. Sammen med bedre sykefraværsoppfølging er målet å forebygge og redusere fravær.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet strategi	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
7.1 Ha gode tjenester som støtter opp om lokalt næringsliv og tar aktivt tak i nye utfordringer og muligheter	En god barnehage som gir barna et godt grunnlag for resten av livet/arbeidslivet. Barnehageplass for alle som trenger det.	Sikre god dokumentasjon. Innføre Sikker sak som saksbehandlingssystem. Skrive avvik om det er brudd på lovverk og rutiner Tverrfaglig samarbeid for å få til det beste «laget rundt barnet». Tydeligere vedtekter rundt opptak.
10. Lesja kommune skal være en attraktiv arbeidsplass der folk vil arbeide over tid.	Barnehagen drives som en pedagogisk virksomhet med tilstrekkelig bemanning og rett kompetanse for å drive med tidlig innsats.	Jobbe mer med det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet, dvs oppfølging av 10.faktor. Systematisk arbeid med sykeværsoppfølging og nærvær. Faglig påfyll på møter

Driftsbudsjett og økonomiplan.

	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		**11 469 317**	**11 888 212**	**11 888 212**	**11 888 212**
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		412 895			
Sum rammebehov		**11 882 212**	**11 882 212**	**11 882 212**	**11 882 212**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**11 882 212**	**11 882 212**	**11 882 212**	**11 882 212**

Budsjettet er en videreføring av fjorårets drift, korriger for lønns- og prisvekst.

Lesjaskog Friluftsbarnehage.

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Lesjaskog Friluftsbarnehage er en pedagogisk virksomhet som skal følge barnehageloven og rammeplanen for barnehagen. Barnehagen er en sentral del av kommunens oppvekst- og utdanningstilbud. Barnehagen ønsker å gi barna en god start på livet og utdanningsløpet og har en sentral rolle i kommunens arbeid med tidlig innsats. Vi har en tydelig profil. Vår visjon er: *De magiske øyeblikkene skapes av engasjerte barn og ansatte med naturen som leke- og læringsmiljø.*

Utfordringer og strategi.

Det er en utfordring å sikre tilstrekkelig bemanning gjennom hele åpningstiden og samtidig kunne dele barna inn i mindre grupper. Mindre grupper er viktige for tidlig innsats, tett oppfølging av enkeltbarn og det pedagogiske arbeidet.

Med dagens bemanning er vi sårbare ved fravær blant de ansatte. Dette gjør det krevende å oppfylle rammeplanens krav og samtidig sikre tilstrekkelig bemanning til trygge og gode turer utenfor barnehagen. Dette er uheldig, siden turene er en sentral del av vår friluftsprofil.
Med dagens bemanning må vi stadig vurdere hva vi skal prioritere, og hva vi må velge bort. Disse prioriteringene får konsekvenser for innholdet og kvaliteten i barnas barnehagehverdag.

Strategien til Lesjaskog Friluftsbarnehage er å tilby så høy kvalitet at foresatte med glede velger barnehagen og har tillit til arbeidet vi gjør for barna deres. Som tidligere år er ambisjonen å tilby en så trygg, god og attraktiv barnehage at den blir et viktig argument når familier vurderer å flytte til eller bli boende i kommunen.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål Hentet fra Lesja kommunes samfunnsplan	**Slik vil vi ha det i 2030**	**Hit kommer vi i 2027**
Lesja kommune skal være en god og attraktiv arbeidsgiver som rekrutterer og beholder medarbeidere	Beholde lokasjon og vårt meget gode fysiske miljø både ute og inne. Dette sikrer stabilitet, god organisering og trivsel blant ansatte. Sikre tilfredsstillende bemanning for å redusere den emosjonelle belastningen på ansatte å forebygge sykefravær.	Vi har et meget godt tilpassa fysisk miljø inne og et uteareal som er et trekkplaster for ansatte. Jobbe mer med det psykososiale og fysiske arbeidsmiljøet, å gjøre arbeidshverdagen bede for de ansatte.
Lesja kommune skal ha robuste og fremtidsretta tjenester.	Robuste og fremtidsretta barnehager kjennetegnes ved at de er nære brukerne og har et godt tilrettelagt fysisk miljø inne og ute. Dette gjør barnehagen attraktive for barn, foreldre og ansatte. Vi ser dette bidrar til tilflytting.	Vi har et meget godt tilpassa fysisk miljø og uteareal som er et trekkplaster for nye søkere.

Tilrettelegging for en aldrende befolking. Tilpasse tjenestene i tråd med demografisk utvikling.	En barnehage som gir barn og unge en trygg og god oppvekst som legger grunnlaget for at de kan delta i arbeidslivet og bidra til å ta vare på den aldrende befolkningen. Dette arbeidet starter allerede i barnehagen. Fordi en målrettet innsats tidlig i livet gir positive resultater både for enkeltindividet og er samfunnsøkonomisk gunstig på sikt.	Innføre Sikker sak som saksbehandlingssystem. Tverrfaglig samarbeid for å få det beste laget rundt barnet. Faglig påfyll.
Ha gode tjenester som støtter opp om lokalt næringsliv og tar aktivt tak i nye utfordringer og muligheter.	Barnehageplass for alle som ønsker det.	Tydeligere vedtekter rundt opptak.

	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		**6 808 280**	**6 983 330**	**6 983 330**	**6 983 330**
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T1	-70 048			
Lønns og prisvekst (deflator)		245 098			
Sum rammebehov		**6 983 330**	**6 983 330**	**6 983 330**	**6 983 330**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**6 983 330**	**6 983 330**	**6 983 330**	**6 983 330**
T1: Styrer 20 % fast inn på avdeling. Mere samarbeid mellom avdelingene.					

Lesja sjukeheim og kjøkkenet på helsehuset

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.
Innbyggere i Lesja skal få individuelt tilpassede pleie- og omsorgstjenester i samsvar med helse- og omsorgstjenesteloven når behovet oppstår. Når en innbygger har behov for helsehjelp som ikke kan ivaretas i eget hjem eller i omsorgsbolig, kan vedkommende, i tråd med omsorgstrappa, få tildelt korttidsplass eller langtidsplass ved Lesja sjukeheim. Tjenesten har kompetanse til å håndtere sammensatte pleie- og omsorgsbehov og gir pasientene helsehjelp av god faglig kvalitet.

Kjøkkenet produserer trygg, god og næringsrik mat til beboere ved Lesja sjukeheim,

dagsenteret på Helsehuset, Lesjatun, Eldres og Skoglund i tillegg til matombringing til hjemmeboende

Utfordringer og Strategier:
Helse- og omsorgstjenestene står overfor store utfordringer. Vi lever lenger, og pasientene har mer komplekse og sammensatte sykdomsbilder.

Samtidig har vi utfordringer med å rekruttere og sikre tilstrekkelig bemanning og nødvendig fagkompetanse. Brukernes komplekse og sammensatte behov stiller økte krav til de ansattes fagkompetanse. Kompetansebehovet må derfor ses i direkte sammenheng med brukernes behov for pleie, behandling og oppfølging. De lovpålagte oppgavene skal ivaretas med færre tilgjengelige hender og strammere økonomiske rammer.

Lesja kommune har fortsatt en vei å gå før mulighetene innen velferdsteknologi blir godt utnyttet. Digitalisering og velferdsteknologi skal også bidra til at helsepersonell kan utnytte de tilgjengelige ressursene bedre, samtidig som kvaliteten på tjenestene ivaretas. Vi vurderer også multidose på sjukeheimen som et effektiviseringstiltak med potensial for å spare tid og utnytte personalressursene bedre i legemiddelhåndteringen.

Målsettinger i planperioden

Overordnet strategi	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
Mål 1 Lesja skal være et lokalsamfunn som er trygt, inkluderende og sikrer god helse og livskvalitet for alle. Mål 2.1 i samfunnsplanen Tilrettelegging for en aldrende befolkning	• Trygge, helhetlige og individuelt tilpassede pasienttjenester til rett tid og sted med riktig nivå. • Trygghet og trivsel for pasienter og pårørende ved Lesja sjukeheim. • Systematisk kvalitetsarbeid for god kvalitet og pasientsikkerhet. • God samhandling og tydelig ansvar mellom tjenestene. • Tilbud om etterlattesamtaler til pårørende. • Kompetanse tilpasset pasientenes behov.	• Utvikler og tilpasser tjenestene etter Lesjatrappa. • Prioriterer riktig tjeneste til rett tid, sted og omsorgsnivå. • Arbeider systematisk med internkontroll, kvalitet og pasientsikkerhet. • Prioriterer gode rutiner, prosedyrer og faglig forsvarlighet. • Arbeider med primærsjukepleie og tverrfaglig samarbeid. • Prioriterer kompetanseutvikling og faglig refleksjon for bedre pasientomsorg.
Mål 4 Lesja kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver Mål 4.2 i samfunnsplanen Satse på markedsføring og informasjon	• Godt, inkluderende arbeidsmiljø med høgt nærvær. • Stabil bemanning og mindre behov for vikarer. • Ansatte opplever mestring, medvirkning og faglig utvikling. • Kultur for samarbeid, læring og kompetansedeling. • Trygghet, trivsel, verdighet og god	• Arbeider systematisk med sjukefraværsoppfølging og nærvær. • Reduserer vikarbruk gjennom bedre planlegging og bruk av egne ansatte. • Følger opp 10-faktorundersøkelsen med konkrete forbedringstiltak. • Har styrket kompetansearbeidet etter ansattinnspill, med kollegaundervisning, refleksjonsrapporter og digitale læringsplattformer.

	livskvalitet for pasientene. • God informasjon, medvirkning og samarbeid med pasienter og pårørende. • Gode rutiner for systematisk oppfølging av pasientenes helse og behov. • Årskontroller og pårørendemøter inngår fast i pasientoppfølgingen.	• Tilpasser tjenester og ressursbruk etter Lesjatrappa. • Samarbeider med tildelingskontoret og øvrige helse- og omsorgstjenester om riktig tjenestenivå. • Prioriterer medarbeidermedvirkning, faglig utvikling og godt arbeidsmiljø. • Arbeider med årskontroller for helhetlig vurdering og oppfølging av pasientenes helsetilstand. • Har rutiner for pårørendemøter med informasjon, dialog, medvirkning og samarbeid. • Har utarbeidet velkomst- og informasjonshefte. • Vektlegger god kommunikasjon med pasienter og pårørende. • Arbeider for å ivareta pasientenes behov, trygghet, verdighet og livskvalitet. • Har delt avdelingene i mindre grupper for bedre oppfølging, oversikt og trygghet.
Mål 17.1 i samfunnsplanen Tilpasse tjenestene i tråd med demografisk utvikling	• Bærekraftig, effektiv drift og god ressursbruk. • Bemanning og kompetanse tilpasset pasientenes behov. • Gode rutiner, systematisk internkontroll og høy tjenestekvalitet. • Digitale løsninger for effektivisering og bedre kvalitet. • Oppdatert kompetanse tilpasset stadig mer komplekse pasientbehov. • Kompetanseutvikling inngår i arbeidshverdagen.	• Tilpasser driften til økonomiske rammer. • Prioriterer mindre vikarbruk, sjukefraværsoppfølging og bedre ressursbruk. • Arbeider med internkontroll, rutiner og prosedyrer for kvalitet og pasientsikkerhet. • Bruker digitale verktøy og tilrettelegger for intern opplæring og kompetansedeling. • Forbedrer og utvikler tjenesten kontinuerlig. • Har styrket kompetansearbeidet med systematisk bruk av Glup og Veileder. • Har innført refleksjonsrapporter for

	• Kultur for faglig refleksjon, læring og kunnskapsdeling. • Tilrettelegging for videreutdanning, internundervisning og systematisk kompetanseheving.	faglig refleksjon, læring og kvalitetsforbedring. • Har innført kollegaundervisning for kompetanse- og erfaringsdeling. • Prioriterer kompetanseutvikling etter ansattes innspill i 10-faktorundersøkelsen. • Utvikler en kultur for læring, faglig trygghet og kompetansedeling i daglig drift. • Prioriterer kostnadseffektiv kompetanseutvikling innenfor økonomiske rammer.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Lesja sjukeheim og kjøkken					
	Tiltak	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vedtatt ramme året før		**27 009 270**	**27 981 604**	**27 981 604**	**27 981 604**
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan	T1	210 000			
	T2	-215 000			
	T3	-273 500			
	T4	70 000			
	T5	208 500			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		972 334			
Sum rammebehov		**27 981 604**	**27 981 604**	**27 981 604**	**27 981 604**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden			**27 981 604**	**27 981 604**	**27 981 604**

T1 – Økt lønn faste stillinger

- Begrunnelse: Styrking av lønnsbudsjettet for å sikre stabil bemanning, nødvendig kompetanse og kontinuitet i tjenesten.
- Konsekvens: Gir mer forutsigbar drift, bedre kontinuitet og kan bidra til redusert vikarbruk og økt pasientsikkerhet

T2 – Redusert vikarbruk

- Begrunnelse: Det arbeides aktivt med sjukefraværsoppfølging, nærværsarbeid, turnusplanlegging og bedre utnyttelse av egne personalressurser for å redusere vikarbruken.
- Konsekvens: Kan gi økt arbeidsbelastning og større sårbarhet ved høgt sjukefravær. Krever tett oppfølging for å sikre forsvarlig bemanning, godt arbeidsmiljø og pasientsikkerhet.

T3 – Redusert kursbudsjett og øvrige driftsutgifter

- Begrunnelse: Driftsutgiftene må prioriteres strengere. Kompetanseutvikling ivaretas gjennom digitale læringsplattformer som Glup og Veileder, refleksjonsrapporter og kollegaundervisning. Dette er også en del av oppfølgingen av 10-faktorundersøkelsen, der de ansatte ønsket større vekt på kompetanseutvikling.
- Konsekvens: Tiltaket gir færre muligheter for eksterne kurs, videreutdanning og innkjøp av utstyr. Intern kompetanseheving vil delvis kompensere for reduksjonen, men kan ikke fullt ut erstatte ekstern opplæring. Dette kan på sikt påvirke den faglige utviklingen og kvaliteten i tjenesten.

T4 – Økt medisinsk multidose

- Begrunnelse: Økte kostnader til multidose for å sikre trygg og effektiv legemiddelhåndtering.
- Konsekvens: Økte driftsutgifter, men bidrar til bedre pasientsikkerhet, redusert risiko for feilmedisinering og mer effektiv ressursbruk.

T5 – Økte gebyrer og lisenser

- Begrunnelse: Økte lisenskostnader knyttet til kommunale e-postadresser og nødvendige digitale løsninger.
- Konsekvens: Økte driftsutgifter, men sikrer bedre informasjonsflyt, digital samhandling og tilgang til kompetanseheving.
-

Hjemmebasert omsorg, helse og rehabilitering

Hjemmebasert omsorg består av hjemmesykepleien, personlige assistenter til barn og voksne, hjemmehjelp, middagsombringing og dagsenter. Helse og rehabilitering består av legekontor, avdeling for fysio- og ergoterapi, psykisk helse og helsestasjon. Vi yter i dag tjenester på alle nivå i omsorgstrappen, og målet er at vi skal gi brukerne våre tilpasset hjelp som gjør de i stand til å bo der de ønsker samtidig som de har best mulige livskvalitet.

Utfordringer og strategi.

Hjemmesykepleien har hatt en økning fra 49 brukere i 2024, til 65 i 2025, og er i 2026 oppe i 87 brukere. Enkelte av disse har kun hatt tjenesten en kort periode for deretter å klare seg selv igjen, men trenden er at vi må hjelpe flere og dette er representative tall for hele tjenesteområdet, da disse sjeldent klarer seg med hjemmesykepleie alene, men også er brukere av de andre tjenestene. Unntaket er helsestasjon som får færre barn og følge opp, men til gjengjeld står ovenfor mer komplekse saker nå enn tidligere.

For å møte disse utfordringene har vi satt i gang flere tiltak, de viktigste er:

- at vi skal starte opp digital hjemmeoppfølging
- startet arbeidet med en felles turnus som skal gjøre at vi utnytter ressursene bedre
- kompetanseheving om omsorgstrappen, som skal sikre at vi gir helsehjelp på rett nivå.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet strategi	**Slik vil vi ha det i 2030**	**Hit kommer vi i 2027**
Strategi 2.1: Legge til rette for en aldrende befolkning, med vekt på forebygging og muligheten til å bo hjemme lengst mulig.	Digital hjemmeoppfølging til alle som ønsker det.	Digital hjemmeoppfølging er startet, med flere fornøyde brukere som får nødvendig helsehjelp og styrer eget liv.
Strategi 17.1:	ilstrekkelig helsepersonell til nødvendige tjenester og en	Tre nyutdannede sykepleiere får en god overgang til arbeidslivet i kommunen. Felles turnus gir

Tilpasse tjenestene til den demografiske utviklingen.	arbeidshverdag med trivsel og utvikling.	bedre samarbeid og ressursbruk på tvers av tjenestene.
Strategi 17.1: Tilpasse tjenestene til den demografiske utviklingen.	Systematisk arbeid med tildelingskriterier gir mer behovstilpasset hjelp.	Gjennomgangen av helsetjenestene er mottatt, og videre tiltak for en ny omsorgstrapp er definert.
Strategi 2.1: Legge til rette for en aldrende befolkning, med vekt på forebygging og muligheten til å bo hjemme lengst mulig.	Samarbeid og felles folkehelsemål på tvers av tjenester og sektorer.	Prøver ut velferdsteknologi som gjør trening og bevegelse enklere og mer tilgjengelig for alle.
Strategi 2.1: Legge til rette for en aldrende befolkning, med vekt på forebygging og muligheten til å bo hjemme lengst mulig.	Én ekstra spesialsykepleier er rekruttert for bedre oppgavefordeling på legekontoret.	Teamets felles mål og roller er definert, og pasientbehandlingen er startet.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

HBO					
	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		19 805 670	21 304 802	21 304 802	21 304 802
Politisk vedtatte budsjettendringer		0			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Tiltak 1 omdisponert fra helse og rehabilitering		800 000			
Tiltak 2 generell justering av utgifter		-13 872			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		713 004			
Sum rammebehov		21 304 802	21 304 802	21 304 802	21 304 802
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden			21 304 802	21 304 802	21 304 802

Tiltak 1: Styrking og omstilling av hjemmebasert omsorg
Beslutning: Det overføres 800 000 kroner fra budsjettrammen til helse og rehabilitering til hjemmebasert omsorg (HBO).
Begrunnelse: Overføringen skal styrke tjenesteområdet som har den største økningen i antall pasienter og brukere. Tiltaket følger de politisk prioriterte strategiene om å tilrettelegge for en aldrende befolkning og tilpasse tjenestene til den demografiske utviklingen.

Endringer – digital hjemmeoppfølging: Som del av omstillingen skal Lesja kommune tilby digital hjemmeoppfølging til pasienter som ønsker det.

Pasientene følges opp digitalt via en app. Responssenteret ved NGLMS følger opp innkommende data. Tiltak kan iverksettes av brukeren selv eller i samarbeid med tjenestene.

Tilbudet gjelder brukere av hjemmebasert omsorg. Oppfølging fra fysioterapeut, legekontoret og psykisk helse kan også gis gjennom digital hjemmeoppfølging.

Dagens utstyr er for gammelt, og det er for få enheter. I samarbeid med IKT og digitaliseringsansvarlig anskaffes tilstrekkelig og egnet utstyr i form av nettbrett og/eller mobiltelefoner. Alle fast ansatte og ansatte i lengre vikariater får en egen Microsoft-bruker.

Konsekvenser for brukere og ansatte: Styrkingen av HBO og innføringen av digitale løsninger skal bidra til mer tilpasset hjelp og redusert reisebehov for både helsepersonell og brukere. Elektroniske arbeidslister erstatter papirlister og gir oversikt over arbeidsflyten i sanntid. Personlige brukertilganger gir en tryggere kommunikasjonsplattform og legger til rette for trygg og effektiv bruk av journalsystemet. Endringene skal gi bedre kvalitet i tjenestene, redusere teamleders administrative arbeid og gi de ansatte bedre oversikt over arbeidsoppgavene.

Økonomiske konsekvenser: Budsjettrammen til HBO økes med 800 000 kroner, mens rammen til helse og rehabilitering reduseres tilsvarende. Overføringen innebærer en omprioritering innenfor de samlede rammene, ikke en økning i kommunens samlede budsjett. Helse og rehabilitering får mindre økonomisk handlingsrom og må tilpasse ressursbruken til den reduserte rammen.

helse og rehabilitering					
	Tiltak	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vedtatt ramme året før		**15 628 192**	**14 888 022**	**14 888 022**	**14 888 022**
Politisk vedtatte budsjettendringer		-502 785			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
tiltak 1:		-800 000			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		562 615			
Sum rammebehov		**14 888 022**	**14 888 022**	**14 888 022**	**14 888 022**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden			**14 888 022**	**14 888 022**	**14 888 022**

Tiltak organisert innenfor økonomiske rammer: Etablering av tverrfaglig behandlingsteam på legekontoret.Det etableres et tverrfaglig behandlingsteam for å styrke allmennlegetjenesten i distriktskommunen. Tiltaket gjennomføres innenfor eksisterende budsjettrammer og innvilgede prosjektmidler fra Helsedirektoratet, uten økte kommunale utgifter.

Endringer: Pasienter får tilbud om tverrfaglig oppfølging fra et team sammensatt av spesialsykepleier, helsesekretær, fysioterapeut og lege. Samarbeidet struktureres med tydelig rolle- og ansvarsfordeling. Oppfølgingsoppgavene fordeles ut fra pasientens behov og kompetansen til det enkelte teammedlemmet. Dagens spesialsykepleierkompetanse er knyttet til diabetes. Behovet for bredere sykepleierkompetanse vurderes innenfor tilgjengelige ressurser.
Konsekvenser: Tiltaket skal styrke forebygging og oppfølging av pasienter med etablert sykdom og gi et mer helhetlig, tilgjengelig og koordinert tilbud. Bedre oppgavefordeling skal avlaste legen i komplekse saker og bidra til bedre bruk av den samlede kompetansen på legekontoret. Ansatte får tydeligere ansvar og må sette av tid til samarbeid og koordinering innenfor eksisterende arbeidstid.
Økonomiske konsekvenser: Tiltaket medfører ikke behov for økte bevilgninger. Organisering, bemanning og kompetanseutvikling tilpasses eksisterende budsjettrammer og innvilgede prosjektmidler. Prosjektmidlene må søkes om årlig og kan gis i maksimalt tre år. Ved

redusert eller bortfalt av tilskudd må omfanget tilpasses tilgjengelige ressurser. Eventuell videreføring etter prosjektperioden forutsetter at tilbudet kan drives innenfor ordinær budsjettramme, uten økte kommunale utgifter.

Miljøarbeidertjenesten

Miljøarbeidertjenesten yter helse- og omsorgstjenester til personer med ulike bistandsbehov, herunder utviklingshemming, sammensatte funksjonsnedsettelser og behov for tett oppfølging i dagliglivet. Tjenesten omfatter praktisk bistand, opplæring, miljøterapeutisk oppfølging, helsehjelp og tilrettelegging for aktivitet, deltakelse og mestring. Tjenestene gis både i bemannede boliger, i brukernes egne hjem og gjennom aktivitetstilbud. Målet er å sikre forsvarlige tjenester som fremmer trygghet, selvbestemmelse og livskvalitet.

Utfordringer og strategi

Tjenesten står overfor økende krav til faglighet, dokumentasjon og kvalitet samtidig som det er utfordrende å rekruttere og beholde kvalifisert personell. Flere brukere har sammensatte behov som krever høy kompetanse, tett samarbeid mellom fagområder og individuelt tilpassede tiltak. Det forventes også økt behov for tjenester som følge av demografiske endringer og større kompleksitet i brukergruppen.
For å møte disse utfordringene vil tjenesten prioritere kompetanseheving, styrking av fagmiljøet og systematisk kvalitetsarbeid. Det arbeides med å videreutvikle prosedyrer, internkontroll og opplæring av ansatte for å sikre forsvarlig tjenesteutøvelse. Samtidig skal det legges til rette for effektiv ressursutnyttelse, god turnusplanlegging og tiltak som bidrar til å rekruttere og beholde medarbeidere. Brukermedvirkning, tverrfaglig samarbeid og tidlig innsats skal fortsatt være sentrale strategier for å sikre bærekraftige og kvalitativt gode tjenester.
Manglende tilgang på egnede boliger er en utfordring for tjenesten. Flere brukere har behov for tilrettelagte botilbud, samtidig som kapasiteten er begrenset. Dette kan påvirke både tjenestekvalitet og ressursbruk. For å møte utfordringen må kommunen arbeide langsiktig med kartlegging av framtidige boligbehov og planlegging av egnede bolig- og tjenesteløsninger.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2027	Hit kommer vi i 2030
Lesja kommune skal være en attraktiv arbeidsplass der folk vil arbeide over tid.	Alle fagsystemer skal være godt innført i avdeling. • Ansatte skal føle seg trygge på systemene • Vi har utarbeidet en god målbar plan for tjenesten og hver enkelt ansatt	Innføre avvik i journal • Legge inn alle tiltaksplaner i journal • Medarbeidersamtaler gjennomføres med målplan • 1 timer avsattes hvert personalmøte til innføring av ulike fagsystemer
Lesja kommune skal ha robuste og fremtidsrettede tjenester.	• Miljøarbeidertjenesten skal ha faste møter med inntakskontor. • Vi skal benytte oss av KI. • Velferdsteknologi skal være en stor del av tjenesten	• Faste møter med inntakskontor • Det er skrevet minst en turnus med hjelp av KI • Bruker teknologi til oppfølging med beboere
Tilpasse tjenester, struktur og lokasjoner innenfor faglige og økonomiske ramme.	• Vi har fortløpende vurderinger av vedtak. • Oppdaterte arbeidsplaner fortløpende ut fra behov • Den daglige drifter er stabil og	• Vi har fortløpende vurderinger av vedtak. • Oppdaterte arbeidsplaner fortløpende ut fra behov • Den daglige drifter er stabil og trygg,

	trygg, kan derfor enkelt driftes innenfor rammer	kan derfor enkelt driftes innenfor rammer

Driftsbudsjett og økonomiplan.

	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		**14 226 967**	**14 546 305**	**14 546 305**	**14 546 305**
Politisk vedtatte budsjettendringer		0			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
	T1	980 000			
	T2	-1 172 833			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		512 171			
Sum rammebehov		**14 546 305**	**14 546 305**	**14 546 305**	**14 546 305**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**14 546 305**	**14 546 305**	**14 546 305**	**14 546 305**
T1: Økt bemanning 1 stilling					
T2: Redusert Vikar utgifter og overtid. Og diverse juteringer øvrige utgifter.					

Barnevern

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.
Barneverntjenesten i Lesja og Dovre er en interkommunal tjeneste for kommunene Lesja og Dovre. Det er Lesja som er vertskommune og tjenesten har kontorer på kommunehuset i Lesja. Tjenesten har også eget kontor på helsehuset på Dombås som er bemannet torsdager, og i tillegg brukes etter behov. Tjenesten har totalt 6, 95 årsverk, hvor det er 4,2 saksbehandlere, 1,25 tiltaksarbeider, 1 leder og 0,5 merkantil.
Det er en del vakanse og det har vært behov for innleie av saksbehandlerkonsulent siden juni 2026.
Tjenesten inngår i et beredskapssamarbeid med alle seks kommunene i Nord-Gudbrandsdal; Nord- Gudbrandsdal barnevernvakt. Det er Sel kommune som er vertskommune og alle ansatte med barnevernfaglig kompetanse er pålagt å gå i vakt på kveld, natt, helg og helligdager.

Utfordringer og strategi.

Stadig flere oppgaver og krav til kommunal barneverntjeneste. Vi skal løse det meste av oppfølging selv, både faglig og økonomisk. Vi er godt i gang med å rigge oss både innen fosterhjemsarbeid og tiltaksarbeid. Mye har vært gjort de siste årene, og vi vil fortsette med kompetanseøkningen og samarbeid med 4K.
Det er behov for nye rådgivere med Tibir-veiledning da de forrige som var skolert i tiltaksformen har sluttet. Det er på planen at to nye skal ta skoleringen i 2027.
Utfordring da det er lite til ingen fosterhjem tilgjengelige hos fosterhjemstjenesten. Dette påvirker oss ved at vi har barn som venter på fosterhjem og må bo i andre alternative løsninger som både er kostbare, men også ingen god løsning for barnet da det opplever flere flyttinger.

Tjenesten forsøker å rekruttere egne fosterhjem, og vil ha infokvelder med informasjon om det å være fosterhjem i samarbeid med fosterhjemstjenesten.
Fosterhjemsomsorgen er et stort og krevende felt. Tjenesten har sammen med barnevernet i SVLS fått opplæring i *Omsorgspakka* (verktøy for oppfølging av barnet, foreldrene og fosterforeldrene etter plassering i fosterhjem), og det jobbes med å etablere et eget omsorgsteam på tvers av tjenestene i 6K fordi det er behov for spesialisering, og vi er for få til å gjøre dette alene. Dette kan hjelpe oss med å gi riktig oppfølging etter kravene, samt både å beholde de etablerte fosterhjemmene, og rekruttere nye.

Barnevernets internkontroll er utdatert og må fornyes ihht ny barnevernslov. Barnevernleder er i gang med å revidere internkontrollen inne i Compilo.

Det er pålagt å ha brukerundersøkelser i barnevernet. Barneverntjenesten i Lesja og Dovre har ikke gjennomført dette systematisk. Dette skal på plass fra 2027.

Barnverntjenesten er spent på hva som blir bestemt når det gjelder sammenslåing av barneverntjenestene i 6K. Dersom det vedtas sammenslåing ligger det er stort arbeide foran oss med å få gjennomført det.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet strategi	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
Tjenesten skal gjennomføre brukerundersøkelser årlig.	Brukerundersøkelser skal vise at en andel av brukerne er fornøyde.	Starte med brukerundersøkelser.
Barnevernet har tilegnet seg nødvendig kompetanse for å ivareta oppgaver som ble flyttet fra stat til kommune ifm oppvekstreformen.	Tjenesten er godt i gang med kompetanseoverføringen fra stat til kommune jf krav i reformen. Barnevernet har egne tiltaksarbeidere med kompetanse som tidligere måtte utføres/ kjøpes fra staten.	Nødvendig opplæring til to nye Tibir-rådgivere. Begynne å bruke omsorgspakka.
Internkontrollen er oppdatert ihht nytt lovverk. Internkontrollen brukes aktivt av alle i tjenesten og revideres årlig.	Oppdatere interkontrollen årlig.	Bli ferdig med revideringen.

	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		**5 802 759**	**5 980 055**	**5 980 055**	**5 980 055**
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T1	-180 214			
	T2	148 611			
Lønns og prisvekst (deflator)		208 899			
Sum rammebehov		**5 980 055**	**5 980 055**	**5 980 055**	**5 980 055**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**5 980 055**	**5 980 055**	**5 980 055**	**5 980 055**
T1: Innsparing på lønn/stillingshjemler (0,45)					
T2: Forventa konsulentbistand					

Teknisk

Kommunalsjef

Rammeområdet Teknisk er primært delt i tjenesteområdene Teknisk drift, Byggdrift og Eiendomsforvaltning. Eiendomsforvaltning har hånd om leie og utleie av boliger, formålsbygg og næringslokaler. Samtidig er dette et fellesområde som har ansvar for innkreving av kommunale gebyrer for vann og avløp, slamtømming, feiing og renovasjon. Her koordineres også de tjenestene som blir utført av eksterne leverandører.

Teknisk drift har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens vannforsynings- og avløpsanlegg. Dette omfatter både vannverk, renseanlegg, ledningsnett og pumpestasjoner samt slambehandling. Videre inngår det ansvar for drift og vedlikehold av kommunale veger og gatelys. Det bemannes også en døgnkontinuerlig vaktordning, som dekker både teknisk drift og byggdrift sine områder. I tillegg gjennomføres og ledes aktuelle prosjekter og investeringstiltak.

Kommunens brannvesen, feiervesen og renovasjonsordning er organisert som interkommunale samarbeid og tjenester, og er også lagt inn under teknisk sitt budsjettområde.

Byggdrift har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens bygg og eiendommer. Dette omfatter driftstilsyn og vedlikehold av tekniske anlegg i alle kommunale bygg, blant annet varmeanlegg og ventilasjonsanlegg, brannvarslingsanlegg, sprinkleranlegg, heisalarmer, lysstyring, adgangskontroll, bygningsmessig vedlikehold og renhold, samt daglig drift av svømmehall og bassengteknisk anlegg.

Det utføres også internkontroller og oppfølging av eksterne kontroller eller tilsyn med brannvarslingsanlegg, nød- og ledelys, sprinkleranlegg, manuelt slokkeutstyr, heisdrift, heisalarmer, trenings- og klatreutstyr i gymsaler og med lekeplassutstyr. I tillegg gjennomføres og ledes aktuelle prosjekter og investeringstiltak.

Utfordringer og overordnet strategi

Samlet portefølje av kommunale formålsbygg, tekniske anlegg og veger er stor i forhold til kommunestørrelse og innbyggertall. I forhold til for landsgjennomsnittet har bygningsmassen til nå vært dobbelt så stor i kvm. pr. innbygger. Lesja kommune drifter også mer kommunal veg enn mange andre kommuner. Fra 01.07.2026 ble samlet areal på formålsbygg redusert med ca. 11 % ved avhendingen av Lesjaskog skule.

Etter budsjettvedtak for 2025, er det satt i gang kartlegging av aktuelle veger for mulig nedklassifisering fra kommunalt til privat eie. Det har vist seg at flere av vegene som driftes av kommunen, ikke er kommunalt eid. Her er det ulike privatrettslige utbyggingsavtaler som ligger til grunn for den kommunale driften, og dette er nå under vurdering sammen med juridisk bistand, i hvilken grad kommunen har anledning til å avslutte driften av disse vegene. Så snart disse spørsmålene er avklart, vil det legges fram en sak om mulig nedklassifisering og eventuell oppsigelse av gjeldende avtaler så langt det er åpning for det.

Investeringstiltak
Svømmehall:
Etter fullført rehabilitering og oppgradering av Lesja svømmehall, ble det satt i gang ett års prøvedrift fra sommeren 2025. Overtagelse ble gjennomført sommeren 2026, og prosjektet er sluttavregnet. Det er også mottatt offentlig støtte med spillemidler. Svømmehallen går nå i ordinær drift, både for skolebading på dagtid og med kveldsbading for publikum og leietagere.
Boliger:
I forrige økonomiplan for 2025-2028 var det avsatt midler til omsorgsboliger, med 1 mill. kroner i 2027 og 15 mill. i 2028. I gjeldende økonomiplan for 2026-2029 ble dette flyttet fram med ett år til 2026 og 2027. Foreløpig er en i gang med kartlegging og vurdering av mulige lokasjoner, og videre målsetting er å få i gang konkrete tiltak med bygging av nye boliger i 2027.
Det er også budsjettert med 1,5 mill. kroner til etablering av to nye boliger i 2. etasje i Lesjagarden. Der har kommunen et areal som opprinnelig var prosjektert som to leiligheter, men som tidligere har vært benyttet til næringsareal. Arbeidet med boligene er godt i gang, men har blir mer omfattende enn antatt fordi dagens byggtekniske forskrift nå stiller strengere krav til brannseksjonering, blant annet mellom etasjene. Dette er et ekstra tiltak som også er påbegynt, men det vil gå noe mer tid før det gis ferdigattest eller brukstillatelse for boligene. Det forventes at dette kommer på plass våren 2027.
I økonomiplan for 2026-2029 er det avsatt 3,5 mill. kroner til en garanti for å kjøpe ut én av fire enheter i en 4-mannsbolig, som var tenkt over to plan på to kommunale tomter. Dette var avhengig av at en entreprenør stilte seg villig til å sette opp et slikt bygg i egen regi. Forutsetningen var å benytte to av seks regulerte tomter i boligfeltet på Lesja, som var ansett for å være kommunalt eide. Senere viste det seg at kommunen hadde overtatt kun fire av de nevnte tomtene, men våren 2026 ble det sluttført erverv også av de to gjenværende tomtene. I et åpent møte ble kommunens byggeplaner presentert, men det var da begrenset interesse fra entreprenører. Det vil bli prøvd med nytt dialogmøte våren 2027.
Energi/ENØK:
Det siste året har prisene og dermed kostnadene med strømforbruk gått betydelig opp. Dette utgjorde nesten 1 mill. kroner bare for første tertial 2026. I forslaget til økonomiplan for 2027-2030 er det derfor foreslått et nytt tiltak ved Lesja skule, med å starte planlegging og konvertering til vannbåren varme og etablering av grunnvarme som kilde. Lesja skule har det største potensialet til å redusere energiutgiftene siden dette nå er den største brukeren av strøm i kommunen. Både helsehuset og kommunehuset har allerede en slik løsning, og disse ligger betydelig lavere i bruken av strøm.

Teknisk drift VVA
Tjenesteområdet har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens veger samt vann- og avløpsanlegg.
Driftspersonellet består av 500 % faste stillingsressurser, inkludert leder og fire driftsoperatører i hele stillinger. Personellet bemanner også en døgnkontinuerlig vaktordning for kommunens tekniske infrastruktur.
Renseanlegg:
Ved Bjorli renseanlegg er utfordringen knyttet til at anlegget har overskredet gjeldende utslippstillatelse. Som følge av dette har kommunen fått krav om å etablere en ny

renseløsning. Dagens anlegg har fått tillatelse til videre drift fram til 2029, med et begrenset antall nye tilkoblinger i overgangsperioden.
I løpet av vinteren 2025/26 er det gjennomført et forprosjekt for etablering av et nytt biokjemisk renseanlegg i full skala. Forprosjektet viser en estimert investeringskostnad på om lag 120 millioner kroner. I tillegg kommer framføring av strøm og andre tiltak med ny infrastruktur til rundt 10 millioner kroner.
De forventede kostnadene er svært høye, og kommunen arbeider derfor videre med å vurdere alternative renseteknologier. Det finnes nå løsninger som framstår som både teknisk og økonomisk interessante sammenlignet med et tradisjonelt konvensjonelt renseanlegg. Målet er å finne en løsning som tilfredsstiller myndighetskravene samtidig som investerings- og driftskostnadene holdes nede på et bærekraftig nivå for kommunen og abonnentene.
Ved Hosetmoen renseanlegg vil utslippstillatelsen i løpet av de nærmeste månedene bli redusert fra 3 000 pe til 2 000 pe. Når dette er gjennomført, vil ikke anlegget lenger bli klassifisert som et større avløpsanlegg, og kommunen vil selv være forurensningsmyndighet for renseanlegget. Dette vil også redusere risikoen for framtidige krav om etablering av et nytt konvensjonelt renseanlegg.
Vannverk:
Ved Bjorli vannverk har det tidligere vært arbeidet med planer for betydelig kapasitetsøkning knyttet til forventet utbygging i området, særlig på Bjorli Vest. Hytteutbyggingen har imidlertid avtatt de siste årene, og flere av de planlagte utvidelsene er derfor satt på vent.
For å sikre kapasiteten innenfor dagens anlegg er råvannskapasiteten ved vannverket økt. Høgdebassengene benyttes også mer aktivt i driften enn tidligere. I perioder med stor hyttetrafikk holdes bassengene nær full kapasitet, samtidig som produksjonen starter tidligere enn før. Dette gir bedre tilgjengelig vannmengde i belastningsperioder og øker robustheten i forsyningen.
På Lesja arbeides det fortsatt med å finne alternative råvannskilder som på sikt kan erstatte dagens vannforsyning fra Nore. For å få et bedre beslutningsgrunnlag er arbeidet med hovedplan vann utvidet slik at kartlegging og vurdering av aktuelle grunnvannsressurser inngår som en sentral del av prosjektet.
Beredskap og mobilt vannverk:
I forbindelse med Landsskytterstevnet 2026 fikk kommunen anledning til å teste det mobile vannverket over en lengre periode under reelle driftsforhold. For arrangementet var vannverket primært etablert for å sikre vannforsyningen til campområdet, men for kommunen fungerte driften samtidig som en verdifull beredskapsøvelse.
Den langvarige driften ga nyttig erfaring med både etablering, overvåking og drift av det mobile vannverket. Underveis oppsto det flere utfordringer som måtte løses på stedet, noe som bidro til økt kompetanse og bedre kjennskap til anleggets kapasitet og begrensninger. Utfordringene ble håndtert fortløpende, og vannforsyningen til campen ble opprettholdt gjennom hele arrangementet.
Erfaringene fra Landsskytterstevnet har styrket kommunens beredskap betydelig. Kommunen står nå bedre rustet til å håndtere framtidige hendelser som kan påvirke den ordinære vannforsyningen, enten som følge av tekniske feil, driftsstans eller andre uforutsette situasjoner.
Ledningsnett:
Kommunen har et omfattende vann- og avløpsnett. Tilstanden på ledningsnettet er gjennomgående tilfredsstillende, men det finnes fortsatt mange eldre kummer som har behov for oppgradering. Det gjennomføres derfor kontinuerlig utskifting og rehabilitering av de dårligste kummene.
Den største utfordringen på vannledningsnettet er hovedvannledningen gjennom Lesja sentrum. Hvilke tiltak som skal gjennomføres her vil være avhengig av hvilke løsninger kommunen velger for framtidig vannforsyning og råvannskilde.
Arbeidet med å redusere innlekking av fremmedvann til avløpsnettet fortsetter også. Dette bidrar til redusert belastning på renseanleggene og mer effektiv drift av avløpssystemene.

	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		**-11 562 784**	**-12 341 792**	**-12 341 792**	**-12 341 792**
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Utkjøp av leasingbil	1	-130 000			
Reduksjon materialer vedlikehold	2	-160 000			
Reduksjon vedlikehold	3	-110 000			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Gebyr Vann +3,6%	4				
Gebyr avløp +5,5%	5				
Diverse justeringer	6	37 252			
Lønns og prisvekst (deflator)		-416 260			
Sum rammebehov		**-12 341 792**	**-12 341 792**	**-12 341 792**	**-12 341 792**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden			**-12 341 792**	**-12 341 792**	**-12 341 792**
Tiltak 1: Utkjøp av en leasingbil.					
Utkjøp av leasingbil vil redusere de løpende leasingkostnadene. Kostnadsreduksjonen fordeles likt mellom vann- og avløpsområdet (50/50). Tiltaket gir en varig reduksjon i driftskostnadene knyttet til kjøretøy.					
Tiltak 2: Reduksjon i materialer vedlikehold					
Behovet for materialer til vedlikehold varierer fra år til år og kan være utfordrende å forutsi. Basert på erfaringstall fra tidligere år vurderes det imidlertid å være rom for en moderat reduksjon i budsjettet uten vesentlige konsekvenser for den ordinære driften.					
Tiltak 3: Reduksjon vedlikehold					
Tiltaket innebærer en reduksjon i midler til innleid bistand ved vedlikeholdsarbeid. Dette vil begrense muligheten til å benytte eksterne ressurser, men de siste årene har egen organisasjon i større grad utført vedlikeholdsoppgaver med egne mannskaper. På bakgrunn av dette vurderes det som realistisk å redusere posten noe uten vesentlige konsekvenser for tjenestenivået.					
Tiltak 6: Diverse justeringer					
Tiltaket omfatter flere mindre budsjettjusteringer som samlet gir et økt forbruk på **37 252 kroner**. Endringene er nødvendige for å tilpasse budsjettet til forventede kostnader og oppdatere enkelte poster i tråd med dagens driftsnivå.					

Veg:
Lesja kommune har et omfattende kommunalt vegnett. Det arbeides fortsatt med å vurdere nedklassifisering av enkelte kommunale veger, særlig i hytteområdene på Bjorli.
Arbeidet har imidlertid vist seg å være mer juridisk krevende enn først antatt, og framdriften er derfor noe langsommere enn tidligere forutsatt. Målet er fortsatt å redusere omfanget av det kommunale vegnettet slik at ressursene i større grad kan benyttes til drift og vedlikehold av de vegene som fortsatt skal være kommunale. Dette skal bidra til færre, men bedre kommunale veger.

Målsettinger i planperioden:

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
Trafikksikre veger med nødvendig vedlikehold sommer og vinter	Gode og trygge kommunale veger med asfaltdekke	Nedklassifisering av grusveger på Bjorli
Høy sikkerhet for vannforsyning og avløpsanlegg som tilfredsstiller utslippskrav	100% godkjente drikkevannsprøver. Alle krav i utslippstillatelsene overholdes. Redusert innlekking på avløpsnettet med 40% Oppdatert saneringsplan for vann- og avløpsnett	Igangkjøring av nytt renseanlegg er ferdig, og bygging kan starte 10% reduksjon fremmedvann avløp

Vei					
	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		**3 760 041**	**3 868 041**	**3 868 041**	**3 868 041**
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Vedlikehold	1	-27 361			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		135 361			
Sum rammebehov		**3 868 041**	**3 868 041**	**3 868 041**	**3 868 041**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden			**3 868 041**	**3 868 041**	**3 868 041**
Tiltak 1: Reduksjon vedlikehold					

Det foreslås en generell reduksjon i vedlikeholdsbudsjettet for kommunale veier på **27 361 kroner**.
Reduksjonen vurderes som gjennomførbar innenfor ordinært driftsnivå, men vil gi noe mindre handlingsrom for planlagte og mindre vedlikeholdstiltak gjennom året.

Byggdrift

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste:
Tjenesteområdet består av en vaktmestertjeneste og en renholdstjeneste, som har ansvar for drift av kommunens formålsbygg, boliger og øvrige eiendommer.
Vaktmestertjenesten har 490% faste stillingsressurser, herav tjenesteleder samt tre vaktmestere på heltid og to på deltid. Halvparten av den ene hele stillingen er disponert av hjelpemiddelsentralen, med ansvar for ut- og innkjøring av hjelpemidler til hjemmeboende. Dette er en oppgave som har økt betraktelig de siste årene og som trolig vil fortsette å øke etter hvert som flere skal bo hjemme og tilgang på hjelpemidler øker. Her må vi ha et godt samarbeid med helse med fordeling av oppgaver i samsvar med den kompetanse vi innehar innenfor nye hjelpemidler/velferdsteknologi
Renholdstjenesten har totalt 1 051,5% faste stillingsressurser, herav fagleder i 50%.

Utfordringer og strategi:
Både vaktmestertjenesten og renholdstjenesten har begrensede ressurser sett i forhold til den store bygningsmassen, som nå utgjør nesten 18 000 m² med formålsbygg. Stadig trangere økonomiske rammer, samt mangel på fagpersonell ved rekruttering, har blitt en økende utfordring. Tidligere var det stor interesse for vaktmester- og renholdstillinger, men dette har avtatt mye de siste årene.
For å få mest mulig ut av de ressursene en har til rådighet, er det nødvendig å legge til rette for mer rasjonell drift. Det er blant annet etablering og utbygging av SD-anlegg (Sentral Driftskontroll) ved aktuelle bygg, for bedre styring av tekniske anlegg, energibruk, osv. Dette kan redusere behovet og tidsbruken ved ambulering mellom bygg med store avstander imellom.
Siden energibruk også er en vesentlig kostnadsdriver, vil det fortsatt være både nødvendig og riktig med fortsatt bruk av investeringsmidler for tiltak med energieffektivisering framover. Innenfor renhold vil riktige maskiner, roboter og annet utstyr også kunne effektivisere og lette på mye av arbeidet, og redusere risikoen for slitasjeskader og sykmeldinger.

Byggdrift					
	Tiltak	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vedtatt ramme året før		**15 898 600**	**15 135 335**	**15 135 335**	**15 135 335**
Politisk vedtatte budsjettendringer		-932 174			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan	T1	-95 000			
	T2	-100 000			
	T3	-174 882			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		538 791			
Sum rammebehov		**15 135 335**	**15 135 335**	**15 135 335**	**15 135 335**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden			**15 135 335**	**15 135 335**	**15 135 335**
T1: Bortfall av utgifter til leasing av tjenestebiler gjennom utkjøp					
T2: Redusere energibruk ved å senke innetemperatur,					
og slå av ventilasjon eller redusere luftmengder i deler av bygg med liten bruk.					
T3: Ordinært vedlikehold blir ytterligere redusert. Dette vil over tid føre til enda større etterslep.					

Eiendomsforvaltning

I 2026 er det gjort noen endringer med bruken av bygg. I Lesjagarden i Lesja sentrum er kommunen i gang med ombygging til to utleieleiligheter i plan 2. Disse vil etter planen bli klare for utleie første halvår 2027. I plan 1 er det for tiden inne en næringsaktør som leier et mindre lokale, mens resten av etasjen står tom.
Tunstugu ble gjenåpnet sommeren 2026 etter at den ble stengt som et innsparingstiltak for 2026. Dette medfører igjen at det reetableres driftskostnader på bygget som energibruk og renhold, som må tas inn igjen i budsjettet for 2027. Renholdstjenesten vil heretter utføre renholdet selv ved Tunstugu og kontorlokalene til Bygdemuseet, for å spare utgifter til innleie av eksterne.

Leieavtaler:
Leieavtalen som kommunen har hatt med Bjorligard Handelshus, ble avsluttet 31.10.2026. For budsjettåret 2027 bidrar dette til reduserte utgifter med netto kr 400 000 (inkl. mva.).

Målsettinger i planperioden:

Overordnet mål	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2026
Arealeffektive og veldrevne bygg og installasjoner. Med god vaktmester- og renholdstjeneste.	Volum av bygningsmasse som samsvarer med behov, samt tilstrekkelig drift- og vedlikeholdsbudsjett og bemanning.	En når ikke alle målene i vedtatt vedlikeholdsplan, med de ressurser som er avsatt i gjeldende ramme.

Eiendomsforvalning					
	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		**3 530 401**	**2 830 923**	**2 830 923**	**2 830 923**
Politisk vedtatte budsjettendringer		0			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan	T1	-400 000			
	T2	-200 000			
	T3	-430 000			
	T4	203 428			
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		127 094			
Sum rammebehov		**2 830 923**	**2 830 923**	**2 830 923**	**2 830 923**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden			**2 830 923**	**2 830 923**	**2 830 923**
T1: Bortfall av Bjorligard handelshus					
T2: Nye leieinntekter på to nye leiligheter i Lesjagarden kommer inn i løpet av første halvår 2027					
T3: Alt ordinært vedlikehold er tatt ut, konsekvensen her blir at etterslepet blir enda større.					
T4: Driftsbudsjett for Tunstugu er tatt inn igjen					

Næring

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.
Næringsarbeidet skal bidra til verdiskaping, arbeidsplasser og bosetting i Lesja. Kommunen skal være en tilgjengelig samarbeidspartner for eksisterende næringsliv og nye etablerere, og legge til rette for utvikling gjennom veiledning, nettverksbygging og kompetanseheving. Tjenesten omfatter førstelinjeveiledning til bedrifter og etablerere, saksbehandling knyttet til kommunalt næringsfond og kraftfondet og oppfølging av næringsrettede prosjekter. Samarbeid med næringslivet og utviklingsmiljøene i Nord-Gudbrandsdalen og Romsdalen er en viktig del av arbeidet.
Næringsutvikling må ses i sammenheng med kommunens øvrige samfunnsutvikling. Arbeidsplasser, tilgang på egnede boliger, gode tjenester og attraktive lokalsamfunn er gjensidig avhengige forutsetninger for at folk skal etablere seg og bli boende.

Næringsarbeidet skal derfor samordnes med innsatsen for bolig- og sentrumsutvikling, bolyst, tilflytting og synliggjøring av mulighetene i Lesja.

Utfordringer og strategi.
Lesja har et relativt ensidig næringsliv, utfordringer med rekruttering og behov for flere helårsarbeidsplasser. Tilgang på egnede boliger og næringsarealer er viktig for både bedriftsutvikling og tilflytting.
Næringsarbeidet skal følge opp de politisk prioriterte strategiene for budsjett 2027 og økonomiplan 2027–2030: gode tjenester til lokalt næringsliv (7.1), markedsføring og informasjon (4.2) og synliggjøring av kulturliv og identitet som grunnlag for bolyst og tilflytting (5.1)
Kommunen skal støtte eksisterende bedrifter, legge til rette for etableringer og videreutvikle reiselivet. Næringsarbeidet må organiseres og samordnes med innsatsen for boligbygging, rekruttering, bolyst og kommunikasjon, med tydelig ansvar og prioriterte tiltak. Samarbeid med næringslivet, regionale utviklingsmiljøer og målrettet bruk av næringsfondet og kraftfondet skal bidra til arbeidsplasser, verdiskaping og bosetting.

Målsettinger i planperioden.

Mål	Strategi	Tiltak
Et samordnet og tilgjengelig næringsarbeid	**7.1:** Gode tjenester som støtter lokalt næringsliv og møter nye utfordringer og muligheter aktivt.	Avklare organisering, ansvar og oppgaver i næringsarbeidet. Samordne innsatsen med bolig, plan, landbruk og kommunikasjon og avklare arbeidsdelingen med regionale utviklingsmiljøer.
Gode vilkår for etablering, vekst og flere helårsarbeidsplasser	**7.1:** Støtte eksisterende bedrifter og legge til rette for nye virksomheter og utvikling av reiselivet.	Tilby etablererveiledning, nettverk og kompetanseheving. Følge opp behov for næringsarealer og bruke næringsfondet og kraftfondet målrettet innenfor fondenes formål og vedtekter.
Bedre grunnlag for rekruttering og bosetting	**7.1 og 4.2:** Koble næringslivets behov for arbeidskraft med boligtilrettelegging og informasjon om mulighetene i Lesja.	Samarbeide med næringslivet om rekrutteringsbehov. Samordne næringsarbeidet med kommunens boligsatsing og dialog med private utbyggere.
Flere kjenner Lesja som et sted å bo, arbeide og etablere virksomhet	**4.2:** Satse på markedsføring og informasjon.	Samordne informasjon om arbeidsplasser, etableringsmuligheter, boliger og kommunale tjenester. Synliggjøre lokalt næringsliv og følge opp henvendelser fra etablerere og mulige tilflyttere.
Styrket bolyst, tilhørighet og tilflytting	**5.1:** Synliggjøre kulturlivet og lokal identitet som grunnlag for bolyst og tilflytting.	Koble næringsarbeidet til innsatsen for bolyst og sentrumsutvikling. Samarbeide med kultur og frivillighet om å synliggjøre møteplasser, aktiviteter og kvaliteter ved lokalsamfunnet.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Næring					
	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		5 100 500	5 595 500	5 595 500	5 595 500
Politisk vedtatte budsjettendringer					
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode	T1	311 382			
Lønns og prisvekst (deflator)		183 618			
Sum rammebehov		**5 595 500**	**5 595 500**	**5 595 500**	**5 595 500**
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden		**5 595 500**	**5 595 500**	**5 595 500**	**5 595 500**

T1: Prosjektet Levande Lesja som ble etablert under LS2026 videreføres med 300 000 kr.

Landbruk

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Landbruksavdelingen sin oppgave er å være aktive pådrivere til støtte for landbruksnæringa i kommunene våre. Vi informerer, veileder, behandler og utfører kontroll av søknader knyttet til mange statlige tilskuddordninger i landbruket. Vi behandler også lovsaker etter eksempelvis jord- og konsesjonslov.

Utfordringer og strategi.

Omsetningen av landbrukseiendommer har økt det siste året. Det har også blitt søkt om relativt mange delinger av landbrukseiendom. Det har medført at avdelingen har måttet bruke større ressurser på saksbehandling enn tidligere. Avdelingen har derfor ikke klart å gjennomføre så mange fagdager og sosiale arrangement som planlagt. Lovpålagte oppgaver har måtte prioriteres. Det blir viktig at avdelingen beholder kompetansen knyttet til saksbehandling av både delings- og konsesjonssøknader slik at kundene våre ikke opplever unødig ventetid på behandling av søknadene sine. Særlig erverv må prioriteres.

Som konsekvens av at avdelingen har måtte bruke mer tid på ren saksbehandling har også aktiviteten med framsnakking av næringa også falt noe. Det bør etter vårt syn settes av ressurser til å gjøre dette arbeidet fordi det er av vesentlig betydning for de solide landbruksbygdene Lesja og Dovre.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet strategi	Slik vil vi ha det i 2030	Hit kommer vi i 2027
Landbruket skal opprettholdes og utvikles basert på bruk av bærekraftige og lokale ressurser som gir lokal verdiskaping, sysselsetting og opprettholder bosettinga • 100 % fornøyde brukere	Økt nærhet til gårdbrukerne	Arrangere flere sosiale og faglige arenaer for gårdbrukere
	Veilede og saksbehandle på en faglig god måte slik at kundene våre får den hjelpen de trenger når de skal søke tilskudd, konsesjon, deling osv.	Holde oss faglig oppdaterte og være rusta for neste beitesesong
		Delta aktivt i de prosjektene som vi er deltakere i knyttet til rovviltproblematikk og være en tydelig stemme for beitebrukerne i dialog med

		Miljødirektoratet, Statsforvalter og rovviltnemnd
	Opprettholde investeringsnivået i landbruket	Bistå med veiledning og utfylling av søknader til Innovasjon Norge.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		3 124 782			
Politisk vedtatte budsjettendringer		-150 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns og prisvekst (deflator)		112 492			
Sum rammebehov		3 087 274	0	0	0
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden			0	0	0

Forvaltning

Beskrivelse av dagens virksomhet/tjeneste.

Forvaltning utfører lovpålagte oppgaver innen plan, byggesak, oppmåling, kart og miljø. Avdelinga veileder, gjennomfører befaringer, behandler saker, fører tilsyn og følger opp ulovlige forhold. Den har også ansvar for plan- og utviklingsoppgaver og kart-, adresse- og eiendomsdata. Arbeidet gir grunnlag for politiske beslutninger og støtter andre tjenester, innbyggere og næringsliv.

Avdelinga har 5,8 årsverk i 2027. En plan- og miljørådgiver har fire måneders permisjon, noe som reduserer kapasiteten i denne perioden.

Utfordringer og strategi.

Komplekse saker krever faglige avklaringer, samordning og medvirkning. Avdelinga må prioritere mellom løpende lovpålagte oppgaver, eget planarbeid og utviklingsoppgaver. I 2027 prioriteres ferdigstilling av kommuneplanens arealdel og etablering av tilsyn med spredte avløpsanlegg. Personalressurser omdisponeres for å styrke plankapasiteten og håndtere nye oppgaver, uten at den samla kapasiteten øker.

Avdelinga følger opp kommunestyrets prioriterte strategier gjennom bærekraftig og realistisk samfunns- og arealplanlegging, samarbeid med næringsinteresser og veiledning. Tjenester og ressursbruk tilpasses befolkningsutviklinga og kommunens økonomi.

Budsjettet for 2027 omfatter et engangstilskudd på 1,9 mill. kroner til gjennomgang av eldre reguleringsplaner. Gjennomgangen inngår i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Gebyrinntektene fra plan, byggesak og oppmåling avhenger av markedsaktiviteten. Budsjettet tar høyde for forventa inntekter og ressursbehov, også til eget planarbeid og andre oppgaver som ikke gir gebyrinntekter.

Naturfare og klimarisiko må følges opp i planlegging og saksbehandling. Dette krever kompetanse og kapasitet.

Tilsyn med spredte avløpsanlegg øker arbeidsmengden og krever kompetanseheving og avklaring av behovet for nye eller utvida saksbehandlingssystemer. Budsjettet omfatter midler til opplæring.

Lesja og de elleve andre kommunene i Gudbrandsdalen har inngått avtale om en felles forvaltningsløsning for kartinnsyn, medvirkning og oversikter over befolkning og boliger. Løsninga gjør geografisk informasjon og analyser mer tilgjengelige og kan styrke kommunens beslutningsgrunnlag. Avdelinga skal gi andre tjenesteområder opplæring i 2027.

I 2027 starter arbeidet med kunnskapsgrunnlaget til ny planstrategi. Store deler av administrasjonen må bidra, slik at det nye kommunestyret får grunnlag for å vurdere planbehovet og om kommuneplanens samfunnsdel (samfunnsplanen) skal videreføres eller revideres.

Fravær, nye oppgaver og avhengighet av enkeltpersoners kompetanse gjør avdelinga sårbar. Det kan gi lengre saksbehandlingstid og mindre veiledning og oppfølging, med følger for andre tjenester og politiske prosesser.

Målsettinger i planperioden.

Overordnet forankring: Forvaltning bidrar til samfunnsplanens tre overordna mål gjennom trygge og inkluderende omgivelser, medvirkning og planlegging for gode grendesamfunn. Tabellen viser utvalgte mål og avdelingas bidrag.

Utvalgte mål fra samfunnsplanen	**Slik vil vi ha det i 2030**	**Hit kommer vi i 2027**
Mål 1: Det skal være trygt å bo og å oppholde seg i Lesja. **Mål 3:** Lesja skal arbeide med bærekraft både innen miljø, klima, økonomi og sosialt.	Kommuneplanens arealdel gir tydelige og oppdaterte rammer for utviklinga av Lesjasamfunnet og ivaretar naturverdier, klima og samfunnssikkerhet.	Ferdigstille kommuneplanens arealdel og legge den fram for kommunestyret til vedtak. Fullføre gjennomgangen av eldre reguleringsplaner og følge den opp i arbeidet med arealdelen.
Mål 2: Lesja skal være et inkluderende lokalsamfunn. **Mål 11:** Få til et bedre samspill med deltidsinnbyggeren og innbyggerne.	Innbyggere og deltidsinnbyggere kan delta i og påvirke planarbeidet og forstå grunnlaget for beslutningene.	Tilrettelegge for og gjennomføre medvirkning i prioriterte planprosesser.
Mål 3: Lesja skal arbeide med bærekraft både innen miljø, klima, økonomi og sosialt.	Systematisk, risikobasert tilsyn og miljøoppfølging bidrar til å forebygge og avdekke ulovlige forhold og forurensning.	Avklare omfang og innretning gjennom politisk behandling og etablere en ordning for tilsyn med spredte avløpsanlegg.

Mål 4: Lesja skal være en attraktiv kommune for innbyggere, arbeidstakere og besøkende. **Mål 6:** Få attraktive sentrum av høy kvalitet og gode sosiale møteplasser. **Mål 18:** Jobbe arealmessig for hele livssyklusen for innbyggerne.	Planlegginga legger til rette for varierte boliger, tilgjengelige møteplasser og aldersvennlige lokalsamfunn.	Følge opp boligbehov, møteplasser og aldersvennlige lokalsamfunn i arealdelen og aktuelle reguleringsplaner. Ivareta universell utforming i planlegging og saksbehandling.
Mål 8: Det skal være enkelt å starte bedrift i Lesja. **Mål 9:** Eksisterende bedrifter skal ha gode muligheter for å vokse. **Mål 12:** Bjorli skal bli en helårs turist- og fritidsdestinasjon.	Tydelige planrammer og samordnet veiledning legger til rette for etablering og utvikling av næringsvirksomhet i kommunen. Områdereguleringa for Bjorli avklarer arealbruken for utvikling som helårs turist- og fritidsdestinasjon.	Samordne veiledning i næringssaker og bruke områdereguleringa for Bjorli i veiledning og saksbehandling. Legge til rette for tilstrekkelig og egna næringsareal i arealdelen og følge opp i aktuelle enkeltsaker.
Mål 15: Lesja kommune skal ha robuste og fremtidsrettede tjenester. **Mål 16:** Ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i tjenestene. **Mål 17:** Tilpasse tjenester, struktur og lokasjoner innenfor faglige og økonomiske rammer.	Avdelinga har kapasitet, kompetanse og arbeidsformer til å ivareta prioriterte oppgaver med god kvalitet. Digitale verktøy og oppdaterte kart- og eiendomsdata gir effektiv saksbehandling og et godt beslutningsgrunnlag. Kunstig intelligens (KI) bidrar til bedre kvalitet og mer effektiv ressursbruk, med faglig kontroll og ivaretakelse av personvern og informasjonssikkerhet.	Avklare prioriteringer, kompetansebehov og rutiner innenfor budsjettet. Forbedre kart- og matrikkeldata i tråd med fylkesgeodataplanen og kommunens samarbeidsavtale. Bidra med planfaglige vurderinger når tjenestene tilpasses befolkningsutviklinga. Ta den felles forvaltningsløsninga i bruk og gi opplæring til andre i kommunen. Styrke KI-kompetansen og prøve ut prioriterte bruksområder innenfor kommunens rammer for personvern og informasjonssikkerhet.

Driftsbudsjett og økonomiplan.

Budsjettforslaget for 2027 er utarbeida innenfor vedtatt nettoramme og innebærer prioritering av lovpålagte oppgaver, endringer i kapasitet og omdisponering av ressurser.

Den midlertidige stillinga som miljørådgiver og den treårige prosjektstillinga som planrådgiver videreføres ikke i 2027. Prosjektstillinga utløper i november 2026. Bortfallet reduserer kapasiteten og gjør det nødvendig å prioritere mellom løpende oppgaver og planarbeid.

Som forurensningsmyndighet etablerer kommunen tilsyn med spredte avløpsanlegg. Dette gir gebyrinntekter, men medfører også etableringsutgifter.

Økte midler til konsulentbistand skal bidra til framdrift og ferdigstilling av kommuneplanens arealdel. Behovet for konsulentbistand til planarbeid ventes å avta utover i økonomiplanperioden, fordi plankapasiteten styrkes gjennom intern prioritering av ressurser.

Omtalen viser sentrale endringer og prioriteringer for avdelinga, men gir ikke en fullstendig oversikt over budsjettet eller endringene fra 2026 til 2027.

	Tiltak	2027	2028	2029	2030
Vedtatt ramme året før		4 977 653	5 006 849	5 006 849	5 006 849
Politisk vedtatte budsjettendringer		-150 000			
Tiltak fra gjeldende økonomiplan					
Administrative tiltak ny økonomiplanperiode					
Lønns- og prisvekst (deflator)		179 196			
Sum rammebehov		5 006 849	5 006 849	5 006 849	5 006 849
Kommunedirektørens forslag til justering					
Ramme økonomiplanperioden			5 006 849	5 006 849	5 006 849

Vedlegg

1 **Økonomisk oversikt drift**
2 **Driftsbudsjett 2027, kommunalsjef,ansvar, kontospesifisert**
3 **Bevilgningsoversikt investering §5-5.pdf 2027-2030**
4 **Investeringsplan 2027-2030,**
5 **§5-4 2.ledd budsjett og økonomiplan**
6 **Bevilgningsoversikt drift inkl detaljer**
7 **Anskaffelse og anvendelse av midler**

Dokumenter

Innstilling:

1) Budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030 godkjennes.

2) Av de totale investeringene på 62 237 505 kroner blir inntil 42,2 millioner tatt opp som serielån med avdragstid på 35 år, resterende blir finansiert gjennom fond/refusjon/tilskudd/mva.

3) Netto driftsresultat 2027, kr 13 427 000 overføres 5 000 000 kr til investeringsregnskapet, 7 480 000 kr avsettes bundne driftsfond, 7 887 000 kr brukes fra bundne driftsfond og 8 834 000 kr avsettes til disposisjonsfondet.

4) Konsesjonsavgiften settes av til kraftfond og skal anvendes til næringsutvikling.

5) Finansielle måltall

- Korrigert netto driftsresultat skal utgjøre 2 % av brutto driftsinntekter årlig i økonomiplanperioden
- Korrigert disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter
- Rente og avdragsbelastningen skal ikke overstige 6 % av brutto driftsinntekter
- Netto lånegjeld skal utgjøre maksimalt 110 % av brutto inntekter.

6) Det skal arbeides videre med bedre arealeffektivitet i kommunale bygg, nye ENØK-tiltak og omlegging til alternative varmekilder.

7) Kommunedirektøren bes videreføre arbeidet med bruk av ansatte og fordeling av arbeidsoppgaver på tvers av tjenesteområdene innen helse og omsorg. Arbeidet skal utvides til å omfatte hele kommunen.

8) Kommunen skal videreføre satsingen på boligutbygging, om mulig i samarbeid med private aktører. Utbyggingen finansieres med midler fra næringsfondet.

9) Kommunestyret vedtar å opprette en stilling som kommunikasjonsmedarbeider fra 2027. Stillingen skal styrke kommunens interne og eksterne kommunikasjon og følge opp politisk prioriterte strategier for næringsutvikling, bosetting, bolyst og attraktivitet.

10) Blåsenborg skal etter samlokaliseringen av barnetrinnet på Lesja skule disponeres til helse- og omsorgsformål. Kommunedirektøren bes utrede etterbruken i sammenheng med framtidig tjenestestruktur. Egen sak med investeringsbehov, finansiering og drifts- og bemanningskonsekvenser legges fram for kommunestyret.

Per Dag Hole
kommunedirektør